

de GERECHTSDEURWAARDER

*Gerechtsdeurwaarders
onontbeerlijk voor de
procesinleiding?*

DE ERGERNIS OVER
INCASSOKOSTEN

SCHULDHULPVERLENING:
PARTNER OF
STA-IN-DE-WEG?

LET'S BERP!

NR 2 JAARGANG 1 MAART 2009

de GERECHTSDEURWAARDER

De *Gerechtsdeurwaarder* is een uitgave van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG). In de *Gerechtsdeurwaarder* leest u nieuws en achtergronden, beschouwingen en opvattingen van en over de beroepsgroep en haar werkveld. Het blad wordt verspreid onder alle leden van de KBvG en externe relaties.

VERSCIJNINGSFREQUENTIE
6 x per jaar

CONTACTINFORMATIE KBvG
Koninklijke Beroepsorganisatie van
Gerechtsdeurwaarders (KBvG)
Prinses Margrietplantsoen 49
2595 BR Den Haag
E-mail: kbvg@kbvg.nl
website: www.kbvg.nl

HOOFDREDACTIE
mr. Karen Weisfelt
Nienke van Bockhooven

EINDREDACTIE
Creative Venue communicatieadvies en PR,
Amsterdam.

REDACTIE
Connie Maathuis
Bram Buik
prof. mr. Ton Jongbloed
Jeroen Nijenhuis
mr. Bart van Ratingen

REDACTIESECRETARIS
mr. Annelies van den Brink

FOTOGRAAF
Lex Draijer

UITGEVER
Sdu Uitgevers
drs. Gert Jan Schinkel
Postbus 20025
2500 EA Den Haag
telefoon: 070 378 97 37

ISSN: 1876-7524

ABONNEMENTEN
KBvG-leden ontvangen de *Gerechtsdeurwaarder* gratis. Hun wordt verzocht adresmutaties alleen door te geven aan het Bureau van de KBvG, dat per nummer een actueel adressenbestand levert aan de uitgever. Overige abonnees wordt verzocht adresmutaties door te geven aan de abonneementenadministratie door middel van het opsturen van de envelop met de gewijzigde gegevens aan Sdu Klantenservice, postbus 20014, 2500 EA Den Haag.
De prijs van een abonnement is € 79 per jaar excl. btw en incl. verzend- en administratiekosten. Prijswijzigingen voorbehouden.

ABONNEMENTENADMINISTRATIE
Sdu Klantenservice
Postbus 20014, 2500 EA Den Haag
tel.: 070-3789880, fax: 070-3789783
Een abonnement kan op ieder gewenst tijdstip ingaan en geldt tot wederopzegging, tenzij anders overeengekomen. Partijen kunnen ieder schriftelijk opzeggen tegen het einde van de abonnementsperiode, met inachtneming van een opzegtermijn van twee maanden.

© KBvG, Den Haag, 2009

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet 1912 gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of de KBvG.
De bij toepassing van art. 16B en 17 Auteurswet 1912 wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopieën, dienen te worden voldaan aan de Stichting Reprorecht, Postbus 882, 1180 AW te Amstelveen.
Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

Nederlands
uitgeversverbond
Groep uitgevers voor
vak en wetenschap

4 | GERECHTSDEURWAARDERS ONONTBEERLIJK VOOR DE PROCESINLEIDING

Het rapport 'Uitgebalanceerd' van de Commissie Asser-Vranken-Groen is het eindresultaat van een zoektocht naar een nieuwe balans in het procesrecht. Hoewel niemand de waarde van deze wetenschappelijke verkenning in twijfel trekt, blijven er vragen met betrekking tot de praktische werkbaarheid van sommige aanbevelingen – met name die die de procesinleiding betreffen. Interviewer mr. John Wisseborn kruis- te daarom op verzoek van *de Gerechtsdeurwaarder* de degen met commissievoorzitter Prof. mr. W.D.H. Asser. "Neemt u van mij aan dat we veel aandacht hebben besteed aan de grote voordelen van de tussenkomst door een deurwaarder."

EN VERDER

- 8 | Schuldhulpverlening: Partner of sta-in-de-weg?
- 12 | De ergernis over incassokosten
- 15 | Column: Het ambt van gerechtsdeurwaarder is niet te koop
- 16 | Column: Over incassokosten, verhoging van griffierechten en de zorgplicht van gemeenten bij ontruiming en afvoer van de inboedel
- 17 | KBvG Nieuws
- 24 | Het bewijsbeslag, ofwel: eindelijk gerechtigheid voor het proces-verbaal van constatering
- 28 | Let's BERP!

8 | **SCHULDHULPVERLENING: PARTNER OF STA-IN-DE-WEG?**

Dr. Nadja Jungmann geldt als een actief pleitbezorgster van maatregelen om de effectiviteit van de schuldhulpverlening te vergroten. In de afgelopen jaren kreeg ze daarvoor steeds meer gehoor. Zelf verklaart ze dat deels uit een hernieuwd elan vanuit de gemeenten en de ministeries van Justitie en SZW, deels uit de bijdrage die de wetenschap afgelopen jaren leverde aan oplossingen op dit terrein. Een gesprek met een bevlogen professional.

12 | **DE ERGERNIS OVER INCASSOKOSTEN**

Het onderwerp buitengerechtelijke incassokosten blijft de gemoederen bezig houden. Hoewel het overgrote deel van de gerechtsdeurwaarders zich houdt aan de aanbevelingen uit het Rapport Voorwerk II, geldt dat niet voor de incassobranche als geheel, stelt André Moerman van de Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden. Maar ook aan de Voorwerk-norm schort nogal het een en ander, vindt incassoadvocaat Sander Bierens. Is een wettelijke regeling noodzakelijk en zo ja: hoe moet die er dan uitzien?

Meneer Asser, u zult begrijpen dat het onderwerp procesinleiding onze beroepsgroep sterk bezighoudt. In het eindrapport wordt een initiële keuze voor het verzoekschrift gemaakt als het reguliere instrument voor procesinleiding. Waarop is die keuze gebaseerd?

“Die keuze is in de eerste plaats een principiële. Feit is dat in ons rechtsbestel mensen zich tot de rechter kunnen wenden om hun zaak berecht te krijgen, en dan is het logisch om de zaak aanhangig te maken door mid-

ding. Daarbij komt dat er in mijn ogen eigenlijk geen redelijke gronden te vinden zijn om twee procedurevormen naast elkaar te laten bestaan, als je bekijkt hoe deze zich in de laatste decennia ontwikkeld hebben. De verzoekschriftprocedure als reguliere procesinleiding is in ons land inmiddels uitgebouwd op een wijze die in het buitenland eigenlijk niet bekend is. Ik noem als voorbeeld het verzoekschrift in geval van een echtscheiding, dat betekend wordt aan de wederpartij... Wat overigens niet wegneemt dat de dagvaarding als optie wel overeind is

bekend is met de identiteit of verblijfplaats of juridische constitutie van de wederpartij. Hoe beziet u deze problematiek?

“Laat ik één ding voorop stellen: de fundamentele herbezinning is niet bedoeld als een nieuwe blauwdruk voor het Nederlands procesrecht. Onze intentie was om een aantal fundamentele vraagstukken aan de orde te stellen en daarover discussie los te maken. Aan de hand van de reacties op het interim-rapport hebben we een aantal eindconclusies getrokken, maar daarbij is geen

‘De gerechtsdeurwaarder: procesinleider of adviseur?’

Het rapport ‘Uitgebalanceerd’ van de Commissie Asser-Vranken-Groen is het eindresultaat van een zoektocht naar een nieuwe balans in het procesrecht. Hoewel niemand de waarde van deze wetenschappelijke verkenning in twijfel trekt, blijven er vragen met betrekking tot de praktische werkbaarheid van sommige aanbevelingen – met name die die de procesinleiding betreffen. Interviewer mr. John Wisseborn kruiste daarom op verzoek van *de Gerechtsdeurwaarder* de degen met commissievoorzitter Prof. mr. W.D.H. Asser. “Neemt u van mij aan dat we veel aandacht hebben besteed aan de grote voordelen van de tussenkomst door een deurwaarder.”

del van een verzoek aan de rechter. Kortom, wij laten de aanhangigheid samenvallen met het moment dat het gerecht kennisneemt van de vordering. Dat betekent dat er eigenlijk geen zaken aanhangig zouden moeten kunnen zijn waarvan het gerecht niets weet, zoals dat bij de dagvaarding het geval is. Immers, het enkele uitbrengen van de dagvaarding brengt mee dat de zaak aanhangig wordt. Kortom, de commissie vond – en vindt – het verzoekschrift een logischer begin van een procedure dan een dagvaar-

gebleven in ons rapport, omdat we wel inzien dat het in bepaalde gevallen een heel nuttig instrument kan zijn.”

U noemt nu de verzoekschriftprocedure bij echtscheiding als voorbeeld. Dat is in zoverre goed gekozen dat het een procedure betreft tussen partijen die elkaar goed kennen en elkaar doorgaans wel weten te vinden. In dagvaardingsprocedures is vaak sprake van een andere dynamiek, en is het zeker niet vanzelfsprekend dat schuldeiser tot in detail

sprake geweest van een verborgen agenda of een politiek standpunt.

We hadden een wetenschappelijke opdracht om al denkend te komen tot standpunten waarover eens flink gediscussieerd kon worden. Blijkbaar is dat gelukt, anders zat u nu niet hier – wat mij overigens verheugt, want het zou jammer zijn als we ophielden na te denken over een beter systeem.

Ten aanzien van uw opmerking: neemt u van mij aan dat we intern zeer veel aandacht hebben besteed aan de grote voordelen van

MIJN IDEE IS DAT DE AANLEGGER ZICH GOED VOORBEREIDT, MET HULP VAN ADVOCaat OF, INDERDAAD, GERECHTS-DEURWAARDER. DAT IS EEN ROL DIE UW BEROEPSGROEP JUIST IN HET DOOR ONS VOORGESTELDE SYSTEEM MET VERVE ZOU KUNNEN UITBOUWEN.

de tussenkomst door een deurwaarder. Geen van onze voorstellen is ingegeven door een vooringenomenheid tegen de deurwaarder als zodanig. Natuurlijk hebben we ons heel goed gerealiseerd dat enorm veel incasso-procedures met een dagvaarding worden ingeleid, en dat dat systeem doorgaans ook heel aardig functioneert. Vandaar ook dat betekening via een dagvaarding als optie wat ons betreft overeind kan blijven. Dat je als schuldeiser een deurwaarder inschakelt teneinde vast te stellen waar een debiteur woont om daarmee vervolgens rechtstreeks zaken te doen: dat kan ook in het systeem dat wij voorstellen. Het probleem is alleen: het gaat geld kosten, want u doet uw werk ook niet voor niets.”

Kunt u zich voorstellen dat als de verplichte dagvaarding wegvalt en de aanlegger de vrije keus heeft tussen een verzonden verzoekschrift met daarop een postzegel van 44 cent, en een betekend verzoekschrift á 70 euro, de keus in veel gevallen op de eerste optie zal vallen? En dat dat in veel gevallen zal leiden tot onvolledige of incorrecte verzoekschriften? Is het in uw optiek een taak van de griffie om deze er dan uit te gaan filteren?

“Ik begrijp waar u op doelt, maar ik denk niet dat de Staat der Nederlanden zit te

wachten op extra werkzaamheden voor de griffie. Laat ik zo zeggen: ja, het is een overweging geweest dat de verzoekschriftprocedure voor de verzoeker veel goedkoper is als instrument van procesinleiding dan de dagvaarding.”

In mijn optiek is dat mede dankzij het feit dat een flink deel van het werk dat nu door de gerechtsdeurwaarder wordt gedaan, straks door griffiepersoneel moet worden gedaan. En waar dus nu de aanlegger de kosten van de procesinleiding draagt, wordt dat straks afgewenteld op de gemeenschap. In een van de expert-meetings hebben wij inzage gegeven in de kostprijs van een dagvaarding. Als ik mij goed herinner is het bedrag dat in rekening wordt gebracht voor de daadwerkelijke betekening – het equivalent van de ter postbezorging – ongeveer 14 euro. De rest van de prijs van een dagvaarding vloeit voort uit de afhandeling van de opdracht, het klaarmaken van het stuk, het gereedmaken om uitgereden te worden en het naderhand in kennis stellen van de eiser. Allemaal zaken die moeten gebeuren, en die dan dus door de griffie afgehandeld zouden moeten worden.

“Zeker, en dat kan zeer wel een argument zijn voor de minister om te zeggen: dat wil

ik niet. Of om de griffierechten navenant te verhogen voor de aanlegger, dat kan natuurlijk ook.

Hoe de uitkomst van deze overwegingen exact zal zijn kan ik niet voorspellen – nogmaals: wij hebben een wetenschappelijke opdracht gehad. En vanuit die optiek zeg ik: je zou principieel naar één vorm van procesinleiding toe moeten, omdat je anders altijd kunstmatig grenzen moet trekken tot waar een verzoekschrift volstaat, en vanaf waar een advocaat in de arm moet worden genomen en een dagvaarding moet worden uitgebracht. Kijk, wij hadden natuurlijk als commissie ook allerlei berekeningen kunnen maken of en waar dan al of niet een onder- of bovengrens gelegd zou moeten worden, en hoe hoog die dan zou moeten zijn. Dat hebben we bewust niet gedaan, omdat dat een enorme uitbreiding van de opdracht betekend zou hebben en dat stond het ministerie niet voor ogen. Dat neemt niet weg dat wij ons natuurlijk wel afgevraagd hebben: wat betekent het voor de maatschappij als je dit gaat doorrekenen? En dan kom je niet uit op iedereen een dagvaarding voorschrijven, want dat jaagt de burger uiteindelijk op kosten. Vandaar dat wij voor deze ietwat hybride oplossing hebben gekozen: verzoekschrift als regel, en daarnaast de mogelijkheid van betekenen. En dat kan altijd.”

WE HADDEN EEN WETENSCHAPPELIJKE OPDRACHT OM AL DENKEND TE KOMEN TOT STANDPUNTEN WAAROVER EENS FLINK GEDISCUSSIEERD KON WORDEN. BLIJKBAAR IS DAT GELUKT, ANDERS ZAT U NU NIET HIER - WAT MIJ OVERIGENS VERHEUGT, WANT HET ZOU JAMMER ZIJN ALS WE OPHIELDEN NA TE DENKEN OVER EEN BETER SYSTEEM.

De gerechtsdeurwaarder is, zoals u weet, in historisch perspectief ook een overheidsdienaar. Zou het tegen die achtergrond niet logisch zijn om juist de gerechtsdeurwaarder de eerste schifting te laten maken tussen procedures die wel en niet bij de rechter voorkomen? Ik zou mij kunnen voorstellen dat wij een gedaagde niet langer oproepen tot het bijwonen van een zitting, maar tot het expliciet maken van zijn voornemen om wel of geen verweer te gaan voeren. Dat levert dan een systematiek op waarbij een vertegenwoordiger van de overheid een splitsing kan maken tussen die zaken die bij het gerecht terechtkomen en zaken die kennelijk juridisch-administratief afgedaan kunnen worden. Zou u daarin iets zien?

“Laat ik het zo zeggen: als je de deurwaarder ziet als een instrument om een geschil bij de rechter te voorkomen en niet als een instrument om dat proces als het ware aan te jagen, dan is de dagvaarding de ideale manier van procesinleiding. En ook wij zijn uitgegaan van het beginsel: zo min mogelijk zaken bij de rechter. Ik erken dat u in praktijk al veel zaken weghoudt bij de rechter. U zegt: die rol zouden wij als overheidsdienaar ook systematisch kunnen vervullen. Daar zet ik in de praktijk echter mijn vraagtekens bij. In mijn optiek is de deurwaarder –net

als de advocaat en de notaris– in werkelijkheid niet veel meer dan opdrachtnemer van degene voor wiens rekening en risico hij handelingen verricht. Daarop ligt heden ten dage het accent in de praktijk, en dat maakt u nu niet direct de meest geschikte persoon om namens het gerecht activiteiten te verrichten. U wordt toch vooral gezien als verlengstuk van de wederpartij, en als u namens het gerecht wilt optreden, dan zou u ook echt in alle gevallen onafhankelijk en onpartijdig moeten zijn. En dat bent u niet.”

Wel als het gaat om de procesinleiding, zou ik zeggen. De rechter mag er vanuit gaan dat de deurwaarder hetgeen wat in de dagvaarding staat beschreven niet anders zal overbrengen, enkel en alleen ten faveure van de schuldeiser die toevallig ook zijn opdrachtgever is. De deurwaarder weet juist heel goed dat hij de schijn tegen heeft, en zal zich daarom juist bijzonder inspannen om de gedaagde voor te lichten en hem eventueel te wijzen op rechtsmiddelen die nog voor hem open staan...

“Zeker, dat is goed en belangrijk. Net zoals u een schuldenaar kunt helpen door een betalingsregeling te treffen. Maar uiteindelijk bent u ook degene die de huisuitzetting of de inbeslagname doorvoert. En dat wordt

niet gezien als onpartijdig, dat doet u echt ten behoeve van de executant. Als professional kan ik wel het verschil in die rollen onderscheiden, maar daar gaat het niet om. Het gaat erom hoe u maatschappelijk wordt ervaren. Daarom zeg ik: als uw inzet bij de procesinleidende stukken ertoe kan bijdragen dat er minder zaken bij de rechter komen en meer zaken worden geschikt of anderszins afgehandeld, dan juich ik dat van harte toe. Maar dat kan ook zonder dat u het aura om u heen krijgt van gerechtsdienaar die onpartijdig optreedt. U hoeft ook niet onpartijdig te zijn om toch effectief te kunnen optreden. Waarom niet gewoon zeggen: ik kom namens de schuldeiser, maar ik kan u ook helpen met een betalingsregeling of met u praten over het verweer? Ik zou liever zien dat de gerechtsdeurwaarder in de toekomst meer een inhoudelijk adviserende rol krijgt. Want mijn voorkeur voor de verzoekprocedure houdt niet in dat ik vind dat civiele procedures ‘zomaar even’ aanhangig gemaakt moeten worden met een briefje. Mijn idee is dat de aanlegger zich goed voorbereidt, met hulp van advocaat of, inderdaad, gerechtsdeurwaarder. Dat is een rol die uw beroepsgroep juist in het door ons voorgestelde systeem met verve zou kunnen uitbouwen.”

Dr. Nadja Jungmann geldt als een actief pleitbezorgster van maatregelen om de effectiviteit van de schuldhulpverlening te vergroten. In de afgelopen jaren kreeg ze daarvoor steeds meer gehoor. Zelf verklaart ze dat deels uit een hernieuwd elan vanuit de gemeenten en de Ministeries van Justitie en SZW, deels uit de bijdrage die de wetenschap afgelopen jaren leverde aan oplossingen op dit terrein. Een gesprek met een bevlogen professional.

Tijdig pas op de plaats maken

De invoering van de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (Wsnp) in 1998 had drie centrale doelstellingen: het voorkomen dat natuurlijke personen in een problematische schuldensituatie tot in lengte der jaren door hun schulden worden achtervolgd (schone lei); het creëren van een grotere bereidheid bij crediteuren tot regeling van schulden in het minnelijk traject; en het terugdringen van het aantal faillissementen van natuurlijke personen.

In 2001 werkte Nadja Jungmann op het Wetenschappelijk onderzoeks- en documentatiecentrum (WODC) van het ministerie van Justitie mee aan de eerste wets-evaluatie. Ze vertelt daarover: "Het WODC concludeerde op basis van die evaluatie dat mensen die werden toegelaten tot de Wsnp inderdaad niet meer tot in lengte der dagen door schulden werden achtervolgd, maar dat de bereidheid van crediteuren om

aanvankelijk af, maar later bleek dit weer toe te nemen."

De conclusies van de WODC-onderzoekers én het feit dat de rechters de noodklok luiden over oplopende aantallen Wsnp-zaken, waren voor de minister van Justitie aanleiding om wetwijzigingen voor te stellen. Het doel daarvan was om de toegang tot de Wsnp te beperken en de wettelijke schuldsaneringsprocedure te vereenvoudigen. Op 1 januari 2008 traden die wetwijzigingen in werking.

EERST STABILISEREN

Jungmann: "Het effect daarvan op het minnelijk traject is voornamelijk moeilijk te meten omdat we niet beschikken over de benodigde informatie uit het veld. De informatie die er wél is, komt uit het wettelijk traject. Daar is een daling geconstateerd van het aantal personen dat wordt toegelaten. Daarvoor zijn verschillende verklarin-

wettelijk traject beperkt."

Kenmerkend voor de nieuwe werkwijze is dat schuldenaren eerst 'gestabiliseerd' worden (dat wil zeggen dat inkomsten en uitgaven in balans worden gebracht) en dat er daarna pas wordt geprobeerd een regeling te treffen. De kans op succes blijkt namelijk dankzij die nieuw hervonden balans groter. Jungmann: "We kennen nog geen landelijke cijfers, maar uit de informatie die beschikbaar is ontstaat een gemengd beeld. De nieuwe werkwijze leidt tot een hoger slagingspercentage. Dat is echt een prestatie van de uitvoerende organisaties. Maar tegelijkertijd zijn er ook wel signalen dat de uitstroom afneemt omdat mensen te lang in de stabilisatiefase blijven. Als dat op te grote schaal gebeurt, lopen we het risico dat er een stuwmeer ontstaat waar we pas later de effecten van zien".

SPANNINGSVELD

Volgens Jungmann is er van nature een spanningsveld tussen de schuldhulpverlening en de gerechtsdeurwaarders. Ze zegt: "De schuldhulpverleners zijn zich in de afgelopen jaren steeds meer bewust geworden van hun intermediaire rol. Ze zijn niet een soort advocaat van degene die zich aanmeldt voor het minnelijk traject, maar zoeken als onafhankelijke derde naar een oplossing voor de problematische schuldsituatie. In hun contacten met deurwaarders realiseren ze zich dat 'de gerechtsdeur-

'WE LOPEN HET RISICO DAT ER EEN STUWMEER ONTSTAAT, WAAR WE PAS LATER DE EFFECTEN VAN ZIEN'

mee te werken aan een minnelijke regeling van schulden niet groter was geworden. Oorzaak: het minnelijke en het wettelijke traject waren niet goed op elkaar afgestemd. Ook de derde doelstelling werd niet gehaald. Weliswaar nam het aantal faillissementen van natuurlijke personen

gen in omloop. De eerste is dat er mensen tussen het wal en het schip vallen. De gemeente kan ze niet helpen, en de rechter laat ze niet toe. De tweede is dat de nieuwe werkwijze – de schuldhulpverlening nieuwe stijl – die veel gemeenten op dit moment introduceren, de uitstroom naar het

CURRICULUM VITAE

PERSOONSgegevens

Naam: Dr. Nadja Jungmann

Geboortedatum & plaats: 29 mei 1974, Hilversum

OPLEIDINGEN

1998

Universiteit Leiden (Bestuurskunde en filosofie)

2006

Promotie aan juridische faculteit van Universiteit Leiden op effecten van wetgeving 'De Wvnp: bedoelde en onbedoelde effecten op het minnelijk traject'.

WERKERVARING

2007-heden

Senior adviseur Hiemstra & De Vries

2000-heden

Wetenschappelijk onderzoeker Erasmus Universiteit Rotterdam

1999-heden

Redactielid Tijdschrift Schuldsanering

2003-2006

Wetenschappelijk onderzoeker Raad voor de Rechtsbijstand

1998-2006

Wetenschappelijk onderzoeker Universiteit Leiden

1999-2001

Wetenschappelijk onderzoeker WODC

1998-2001

Fractievoorzitter in gemeenteraad Gemeente 's Graveland

waarder' niet bestaat. De ene deurwaarder is heel redelijk en coöperatief, met de ander is geen enkele dialoog mogelijk. Dat is doodzonde, want de sporadische ergernis over deurwaarders die schuldhulpverleningstrajecten doorkruisen en niet willen nadenken over oplossingen, leidt al snel tot een vertekend beeld van de gehele beroepsgroep. Goede samenwerking moet van twee kanten komen. De schuldhulpverlening moet schuldeisers en deurwaarders informeren over wat ze doen en waar dat toe leidt. Op hun beurt is het belangrijk

dat deurwaarders hun invorderingsacties staken om de schulden niet nodeloos te verhogen en daarmee de positie van de schuldeisers die wel netjes wachten te verslechteren."

De KBvG heeft samen met de Nederlandse Vereniging van Incasso-ondernemingen (NVI) en de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK) in 2006 een verklaring getekend waarin de intentie werd uitgesproken een register in te richten van degenen die zich melden voor schuldhulpverlening. Deurwaarders en incassobu-

De praktijkdeskundige redactie van *FIP* bestaat uit:

Hoofdreductie:

- Prof. mr. N.E.D. Faber
- Prof. mr. P.M. Veder

Redactiesecretaris

- Drs. P.P. Schmidt

Redactie:

- Mr. R.I.V.F. Bertrams
- Mr. ing. H.J. Damkot
- Mr. M.A.J.G. Janssen
- Mr. W.J.P. Jongepier
- Mr. P.J. Peters
- Mr. I. Spinath
- Mr. A.J. Tekstra
- Mr. G.C. Verburg
- Mr. dr. ing. A.J. Verdaas
- Mr. J.A.A.M. Verschure

FIP = Nieuws

FIP = Leesbaar

FIP = Verdiepend

FIP = Praktijkgericht

Tijdgebrek? Overvloed aan informatie?

Terwijl u de belangrijkste ontwikkelingen moet volgen op het gebied van financiering, zekerheden en insolventierecht? De hoofdzaken van de bijzaken moet scheiden? En de gevolgen moet weten voor uw praktijk?

Dé oplossing

Lees het nieuwe *Tijdschrift Financiering, Zekerheden en Insolventierecht-praktijk*, kortweg *FIP*. De deskundige redactie van *FIP* overziet voor u het hele rechtsgebied, volgt wetgeving, jurisprudentie en literatuur op de voet én vertaalt deze naar leesbare, verdiepende artikelen die relevant zijn voor uw praktijk. *FIP* is hierdoor beknopt, actueel én praktijkgericht!

FIP is méér

Met een *FIP* abonnement ontvangt u:

- 8 edities van *FIP* per jaar
- Wekelijks *FIP* Nieuws (een alertservice per e-mail)
- Toegang tot www.fip-online.nl met o.a. een archief

Neem vandaag nog een gratis proefabonnement op FIP!

Kijk op: www.fip-online.nl

reus zouden dat register kunnen raadplegen en hun opdrachtgevers adviseren over individuele gevallen. Ondanks aandringen van de KBvG is het register nog niet van de grond gekomen.

Jungmann: "Ik ben het met de KBvG eens dat het belangrijk is dat dat register er komt. De angst van de schuldhulpverlenende organisaties voor oneigenlijk gebruik van dat register berust naar mijn mening op een inschattingfout. Schuldeisers hebben er toch ook niets aan dat er kosten worden gemaakt die niet te verhalen zijn? Richt het register in, ga ermee aan de slag en borg het juiste gebruik ervan via de KBvG en via het tuchtrecht."

KWALITEITSBORING

Het is belangrijk dat schuldeisers (en hun deurwaarders) een pas op de plaats maken zodra een schuldenaar zich bij een gemeente meldt voor schuldhulpverlening, zegt Jungmann. Door met individuele invorderingsacties te proberen om op de valreep nog zoveel mogelijk geld te incasseren benadelen deze schuldeisers de andere crediteuren, de schuldenaar en de gemeente. Voorbeelden daarvan zijn banken die een net gestort inkomen verrekenen met achterstanden op een persoonlijke lening, deurwaarders die op het laatste moment nog beslag leggen op het loon of de inboedel of crediteuren die bankbeslag laten leggen. Jungmann: "Voor de andere crediteuren betekenen dit soort individuele invorderingsacties dat er minder overblijft om netjes te verdelen. Voor de schuldenaar leveren de individuele invorderingsacties vaak veel stress en onzekerheid op en voor de gemeente leiden ze tot extra kosten. En, last but not least, schuldhulpverleners kunnen niet direct aan de slag met het inventariseren van de oplossingsmogelijkheden, maar moeten eerst aan de slag met rechts inhalende crediteuren."

Om die reden adviseerde Jungmann de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) om rust te creëren met behulp van een breed moratorium. Dit voorstel is uitgewerkt in het rapport 'Schulden? De gemeente helpt!'. De ministeries van SZW en Justitie bekijken inmiddels of een wettelijke regeling mogelijk is. Jungmann: "Mij maakt het op zich niet uit of er uiteindelijk een wettelijke regeling komt, als er maar rust in de uitvoering komt zodat schuldhulpverleners zo snel mogelijk

'DE SCHULDHULP- VERLENING KAN NIET VAN CREDITEUREN EN DEURWAARDERS VERWACHTEN DAT ZE EEN PAS OP DE PLAATS MAKEN ZO LANG ZE ZELF NIET ALLES OP ORDE HEBBEN'

oplossingen kunnen bieden aan iedereen die om hulp vraagt. Het is belangrijk dat dit gebeurt, maar ik realiseer mij ook dat dat pas mogelijk is als de schuldhulpverlening in alle gemeenten van goede kwaliteit is. Helaas is dat nu nog niet het geval. Om als deurwaarder bereid te zijn je invorderingsacties te staken, moet je er op kunnen rekenen dat de kwaliteit van de hulpverlening goed is en de doorlooptijden minimaal zijn. De schuldhulpverlening kan niet van crediteuren en deurwaarders verwachten dat ze een pas op de plaats maken zo lang ze zelf niet alles op orde hebben."

CERTIFICERING SCHULDHULPVERLENING

De afgelopen periode dacht iedereen in het veld dat de benodigde kwaliteitsslag gemaakt zou gaan worden door invoering van een systeem van certificering in 2010. De recent vastgestelde normen zijn het resultaat van een project dat in 2007 is gestart met een subsidie van het ministerie van SZW. Jungmann: "Ik maak mij inmiddels wel enige zorgen of die certificering wel zoveel gaat opleveren. Er zijn gemeenten die aarzelen of ze gaan certificeren. Zij hebben op twee punten bedenkingen. Het eerste punt heeft betrekking op de kosten: het gaat de gemiddelde organisatie veel geld kosten om te certificeren en het is de vraag of de baten dan tegen de kosten opwegen. Het tweede punt van twijfel is dat de certificering voorziet in een bijlage die voorschrijft dat het kwart schuldenaren met de hoogste aflossingscapaciteit straks geen drie maar vier of vijf jaar gaat afbetalen. Er is bij veel gemeenten best wel bereidheid om de looptijd van drie jaar in bepaalde gevallen los te laten. Maar de hoogte van het inkomen als criterium, daar hebben ze grote moeite mee." Terugkijkend op het hele proces zijn er volgens Jungmann ook vraagtekens te plaatsen bij de opzet van het traject. "Om van certifice-

ring een succes te maken is het belangrijk dat alle betrokken partijen aan tafel zitten en er wordt gewerkt aan draagvlak. In dit geval is er begonnen met alle betrokkenen uit het veld, maar zijn de normen uiteindelijk alleen uitgewerkt door partijen die ook zelf hebben meebetaald aan het hele traject. Daarmee werd het criterium om aan tafel te blijven niet de positie in het veld, maar een financiële bijdrage aan het traject. Met het oog op draagvlak is dat misschien niet de meest handige manoeuvre geweest. Bovendien is mijn ervaring als adviseur inmiddels dat trajecten als certificering soms organisatorisch gezien een ander effect hebben dan vooraf is beoogd. Certificering wordt dan een doel op zich en het beoogde effect raakt steeds verder uit beeld."

Dr. Nadja Jungmann is al meer dan tien jaar actief op het terrein van de schuldhulpverlening. Ze kwam er voor het eerst mee in aanraking toen ze als fractie-assistent bij de Tweede Kamerfractie van D66 werkte en daarnaast gemeenteraadslid was. Geboeid door het samengaan van de juridische en maatschappelijke werkelijkheid op dit terrein promoveerde ze in 2006 op het onderwerp: 'De Wsnp: bedoelde en onbedoelde effecten op het minnelijk traject'.

Naarmate Jungmann meer publiceerde over schuldenaren, crediteuren en schuldhulpverlening realiseerde ze zich steeds meer dat de kennis die haar wetenschappelijke onderzoek opleverde niet per definitie resulteerde in meer en effectievere oplossingen van problematische schuldsituaties. Die constatering was de aanleiding om wetenschappelijk onderzoek te gaan combineren met organisatieadvies.

Inmiddels werkt Jungmann als adviseur bij het onderzoeks- en organisatieadviesbureau Hiemstra & De Vries en is ze tevens onderzoeker bij de Erasmus Universiteit Rotterdam. Zij adviseert gemeenten en ministeries over de uitvoering van schuldhulpverlening en publiceert regelmatig stukken die hierop betrekking hebben.

Voorwerk aan de

Het onderwerp buitengerechtelijke incassokosten blijft de gemoederen bezig houden. Hoewel het overgrote deel van de gerechtsdeurwaarders zich houdt aan de aanbevelingen uit het Rapport Voorwerk II, geldt dat niet voor de incassobranche als geheel, stelt André Moerman van de Landelijke Organisatie Sociaal Raadsliden (MO-groep). Maar ook aan de Voorwerk-norm schort nogal het een en ander, vindt incassoadvocaat Sander Bierens. Is een wettelijke regeling noodzakelijk en zo ja: hoe moet die er dan uitzien?

Niet alleen de titel, ook de inhoud laat niets te raden over. Het rapport 'Incassokosten, een bron van ergernis' van Landelijke Organisatie Sociaal Raadsliden is kristalhelder geschreven en legt genadeloos de vinger op de zere plek. Mede-auteur André Moerman wil het nog wel even kort samenvatten: "We constateren dat er in Nederland zo'n 800 niet bij de Nederlandse Vereniging van Incasso-ondernemingen (NVI) aangesloten incassobureaus zijn die veelvuldig excessieve incassokosten berekenen. Daarnaast blijken ook de bij de NVI aangesloten bureaus, eigen gedragsregels ten spijt, behoorlijk af te wijken van de wettelijke Voorwerk-norm, zodat er eigenlijk nauwelijks verschil is met de rest van de markt als je de uiteindelijke kosten bekijkt. Ook blijkt dat nogal wat schuldeisers alvast zelf kosten in rekening brengen, waarover vervolgens nog eens incassokosten worden berekend. Al met al blijkt het voor de gemiddelde burger nau-

welijks mogelijk om grip te krijgen op de hoogte en de redelijkheid van incassokosten. Vandaar dat wij pleiten voor verdere wettelijke regels. Er is voor de politiek echt werk aan de winkel."

De gerechtsdeurwaarders steken wat de toepassing van de Voorwerk-norm betreft gunstig af tegen hun concurrenten, al vindt Moerman dat een enkele kanttekening daarbij wel op zijn plaats is. "Het kan niet ontkend worden dat het incassotraject bij de beroepsgroep doorgaans een stuk korter is dan bij de commerciële marktpartijen, omdat men veel sneller naar de gerechtelijke fase overstapt. Er worden om die reden ook daadwerkelijk minder incassokosten gemaakt. Maar ook in de volgende fase zijn er inkomsten uit nevenwerkzaamheden, zoals het optreden als procesgemachtigde en het verrichten van ambtshandelingen als het betekenen van de dagvaarding en het vonnis. Ook daar gaan erg hoge kosten om: soms komt het wel tot een verdrievoudiging van de vordering voordat het tot beslaglegging komt."

PRINCIPEEL ONJUIST

Hoe dat ook zij, het wettelijk vaststellen

winkel

van één vast maximumtarief voor incassokosten à la Rapport Voorwerk II is ook geen oplossing, betoogt de Brabantse incassoadvocaat Sander Bierens. Zijn kantoor, Bierens Advocaten in Veghel, legt zich volledig toe op B2B incasso, zowel nationaal als internationaal. Hij zegt: "Mijn grootste bezwaar tegen Rapport Voorwerk II is dat in feite alle incassoprotocollen op één hoop worden gegooid. Dat betekent dat als wij aan de slag gaan met een kleine vordering van een Nederlandse onderneming op een Italiaanse onderneming, we op voorhand weten dat als we in Nederland gaan procederen, we niet meer dan een paar tientjes incassokosten toegewezen krijgen door de rechter. Daarvoor moeten we vaak uitgebreid onderzoek doen naar welke wetgeving van toepassing is en waar we moeten procederen, en dat alles begeleid door correspondentie in twee talen. Een incassobureau dat met één druk op de knop duizend sommaties aan Nederlandse particulieren eruit spuugt, krijgt per vordering precies hetzelfde tarief – en dat steekt. Wij doen hoogwaardig maatwerk, en op deze manier is er geen redelijke wettelijke vergoeding voor onze inspanningen."

Bierens, die tevens lid is van de Commissie Haagse Contacten van de Vereniging voor Credit Management (VCM), bepleit dan ook actief op het Binnenhof een meer gedifferentieerd vergoedingsstelsel, waarin tenminste onderscheid wordt gemaakt tussen B2C en B2B procedures. "Zoals het nu geregeld is blijft een zakelijke schuldeiser in de meeste gevallen met kosten zitten, dat staat voor mij als een paal boven water. En ik vind het principieel onjuist dat bij een B2B vordering de crediteur kosten moet maken terwijl de debiteur in verzuim is."

Die debiteur is immers ook ondernemer, die weet van tevoren wat de consequenties zijn van te laat betalen, zeker als die ook nog eens contractueel zijn vastgelegd in bijvoorbeeld de algemene voorwaar-

den. Vandaar dat ons kantoor nog verder gaat dan procederen op basis van no cure, no pay. Als de hoofdsom, maar niet de incassokosten worden betaald procederen we voor eigen rekening en risico door om ook die kosten vergoed te krijgen – ook als het om een relatief klein bedrag gaat. Zoals gezegd, een zaak van principe. Ik vind ook dat er een sanctie-element in de incassokosten moet zitten. Als je als debiteur te laat betaalt en er geïncasseerd moet worden, ben je minimaal de daarvoor gemaakte kosten verschuldigd. Samengevat: in onze markt zijn de kosten volgens rapport Voorwerk II absoluut ontoereikend om een kwalitatief goede incasso te kunnen uitvoeren. Daarnaast gaat er van Voorwerk ook geen sanctie-element uit, althans niet voor wat betreft de B2B incasso."

GEEN MARKTWERKING

Moerman erkent dat er een wezenlijk verschil is tussen B2C en B2B procedures. "De focus van ons rapport is een andere, laat dat duidelijk zijn. Wij hebben gekeken naar particulieren, en dan in het bijzonder naar die particulieren die bij Sociaal Raadslieden terecht komen. Ik ben het met je eens dat er sprake moet zijn van een sanctie-element, maar waar het natuurlijk om draait is dat zinnetje 'de daarvoor gemaakte kosten'. Het is duidelijk dat die in de B2B sfeer behoorlijk kunnen oplopen. Dat blijkt ook uit de Europese Richtlijn ter bestrijding van betalingsachterstand bij Handelstransacties, die er eveneens van uitgaat

dat de werkelijk gemaakte kosten aan de debiteur in rekening moeten worden gebracht. Sterker, gezien die Europese Richtlijn zou Voorwerk II best eens helemaal niet van toepassing kunnen zijn op ondernemingen, en het kan geen kwaad de politiek daar nog eens op te attenderen. Alleen: wij zien dat niet als onze rol. Wij constateren alleen maar dat in de B2C sfeer circa 30 bij de NVI aangesloten bureaus tezamen jaarlijks ruim vijf miljoen opdrachten afhandelen. Als je dat efficiënt inricht, hoeft dat per aanmaning echt niet kostbaar te zijn. Dat er niettemin vaak sprake is van excessief hoge kosten, komt simpelweg omdat er een markt is die niet als zodanig werkt. Omdat de kosten uiteindelijk altijd worden afgewenteld op de schuldenaar, is er in feite geen marktwerking. Het is namelijk niet zo dat degene die het voor de laagste kosten kan doen, dit voordeel moet doorberekenen aan de schuldenaar en als er op no cure, no pay basis wordt gewerkt, komt het voordeel voor de opdrachtgever al helemaal niet bij de schuldenaar terecht. In tegendeel, het 'no pay' in het ene dossier verdient het incassobureau terug in het andere dossier.

SAMENGEVAT: IN ONZE MARKT ZIJN DE KOSTEN VOLGENS RAPPORT VOORWERK II ABSOLUUT ONTOEREIKEND OM EEN KWALITATIEF GOEDE INCASSO TE KUNNEN UITVOEREN.

De schuldenaar betaalt uiteindelijk toch. Dat maakt dat er teveel berekend wordt en daarom moet er een maximering komen." Bierens: "Dat ben ik niet helemaal met je eens, want er zijn wel degelijk opdrachtgevers die het bedrag dat aan de debiteur in rekening mag worden gebracht maximeren, anders krijg je de opdracht niet. Daar zit wel degelijk een element van marktwerking in, maar ik geef toe dat het niet helemaal de marktwerking is die je zou verwachten."

Moerman: "In ieder geval is het een soort marktwerking die onvoldoende invloed heeft op de prijs, want wij constateren dat de meest uiteenlopende kosten in re-

kening worden gebracht. En ik vrees dat het menig schuldeiser een worst zal zijn hoeveel er bij zijn debiteuren in rekening wordt gebracht, als er maar betaald wordt. Niet voor niets is ons rapport al in de Tweede Kamer aan de orde geweest en is er kamerbrede steun voor een maximering – juist omdat iedereen inziet dat het geen 'normale' markt is."

DUBBELE REDELIJKHEIDTOETS

Bierens zegt echter te betwijfelen of er bij de leden van de Tweede Kamer wel voldoende kennis van de incassopraktijk aanwezig is om met een goede, transparante en werkbare regeling op de proppen te komen. "Ik ben niet tegen een maximering, maar de regeling moet wél helder zijn en geen willekeur in de rechtspraktijk toelaten. Nu gebruiken veel rechters Rapport Voorwerk II als richtlijn, maar gelukkig koesteren anderen sympathie voor het NOVA-tarief en hanteren dat bij voorkeur. Daarbij komt dat we merken dat ook rechters niet altijd inzien dat wij als incasserende partij de relatief hoge kosten bij grote vorderingen nodig hebben om het verlies wat we maken bij het incasseren van kleine vorderingen te compenseren. Het alternatief zou immers zijn om op uurtarief te werken, en dan is wel zeker dat niemand meer een kleine vordering laat incasseren. Dat wordt per definitie veel te duur, zeker als de debiteur de moeite neemt de vordering op wat voor oneigenlijke grond dan ook te betwisten. Ik ben ervan overtuigd dat als kleine vorderingen niet meer tegen lage kosten geïncasseerd kunnen worden, het betalingsgedrag bij kleine vorderingen zienderogen zal verslechteren."

Moerman: "Dat zie ik niet zo. Ik zou zeggen: als een vordering betwist wordt moet je gewoon dagvaarden. Dan is er de facto geen buitengerechterlijke incassofase en is er überhaupt geen reden om incassokosten in rekening te brengen. Voor incassokosten geldt een dubbele redelijkheidstoets: zowel het maken van de kosten als de hoogte van de kosten moet redelijk zijn. Op het moment dat de vordering betwist wordt is het maken van de kosten al niet redelijk."

Bierens: "Dat is in theorie misschien waar, maar is dat ook de praktijk? Ik prefereer om er vooraf met de schuldeiser uit te komen en om een procedure te voorkomen. Tijdens de verplichte comparitie zet menig rechter de crediteur onder grote druk om

de procedure te schikken, waarna deze alsnog met de brokken blijft zitten."

Moerman: "Dat begrijp ik. Maar ik doel vooral op de praktijk binnen de incassowereld om alsmaar aanmaningen te blijven sturen, ook als al lang duidelijk is dat de wederpartij het niet eens is met de grondslag van de vordering. Om dan vervolgens te gaan dagvaarden met de mededeling: we hebben hoge kosten want er zijn erg veel aanmaningen verstuurd."

Bierens: "Ook hier is de realiteit misschien ongewenst, maar wel een feit: als je niet diverse keren aanmaant worden je incassokosten sowieso afgewezen. Dus je hebt weinig keus."

OF JE NU KIJKT NAAR DE BUITENGERECHTELIJKE FASE OF NAAR DE GERECHTELIJKE FASE: WANBETALEN LOONT IN NEDERLAND. HET IS NIET VOOR NIETS DAT ER STEEDS SLECHTER WORDT BETAALD, MET ALLE ELLENDE VAN DIEN.

Moerman: "Het is een feit dat het per rechter verschilt. De ene rechter vindt twee aanmaningen voldoende en de andere niet. Ook daarover moet duidelijkheid komen, net als over het maximumtarief. Of het Voorwerk-tarief voor een goed incassotraject toereikend is, is niet makkelijk te beoordelen. Al moet ik wel constateren dat deurwaarders en een klein aantal incassobureaus er wel mee uit de voeten kunnen."

Bierens: "Laat ik zo zeggen: het is duidelijk dat de Europese Commissie een transparant systeem wenst voor de incassokosten. En zo'n systeem hebben wij in Nederland niet, want Rapport Voorwerk heeft niet geleid tot transparantie. Of je nu kijkt naar de buitengerechterlijke fase of naar de gerechterlijke fase: wanbetalen loont in Nederland. Het is niet voor niets dat er steeds slechter wordt betaald, met alle ellende van dien."

HET AMBT VAN GERECHTSDEURWAARDER IS NIET TE KOOP

Op 18 december 2008 heeft de ledenraad het advies overgenomen om de regeling inzake de onafhankelijkheid van de gerechtsdeurwaarder aan te scherpen. Met een tweederde meerderheid is besloten om extra waarborgen in te bouwen die er toe moeten leiden dat gerechtsdeurwaarders hun werkzaamheden in onafhankelijkheid verrichten.

Dat betekent in de praktijk onder meer dat participatie in een deurwaarderskantoor door derden nooit een meerderheidsbelang mag opleveren; de gerechtsdeurwaarder moet de eindverantwoordelijke zijn, zowel qua zeggenschap als belang en beloning. Ook mag een participatie niet anders dan financieel zijn en brengt deze met zich mee dat er door die participant geen opdrachten meer mogen worden verstrekt (middellijk noch onmiddellijk) aan het deurwaarderskantoor.

Duidelijke taal. Toch zijn er critici die erop wijzen dat een gerechtsdeurwaarder hoe dan ook afhankelijk is van zijn klanten. Dat mag inderdaad zo zijn, maar dat wil niet zeggen dat er dan geen sprake kan zijn van onafhankelijkheid. De gerechtsdeurwaarder is een volwassen juridisch beroepsbeoefenaar, en hij zal de klantgerichtheid moeten combineren met een eigen visie en verantwoordelijkheid. Daarin staat de gerechtsdeurwaarder ook niet alleen. Een arts is voor zijn inkomen afhankelijk van patiënten, maar zal niet alle medicijnen voorschrijven die de patiënt maar wenst. Ook een advocaat zal zijn cliënt adviseren en niet blind en tegen beter weten in zaken uitvoeren alleen omdat de klant daarom vraagt. Zo dient ook de gerechtsdeurwaarder zich te positioneren. In de toelichting op art. 2 van de gedragsregels wordt dat mooi verwoord. De gerechtsdeurwaarder dient ten opzichte van zijn opdrachtgever de vrijheid en de onafhankelijkheid te bezitten om deugdelijk te adviseren en te representeren.

Hoe dan ook, dit streven naar onafhankelijkheid heeft niets te maken met kartelvorming, zoals de NVI onlangs suggereerde. Het betekent slechts dat het ambt van gerechtsdeurwaarder niet te koop is.

Juist gezien het grote draagvlak in de ledenraad is het onbegrijpelijk dat er nog steeds externe partijen zijn die trachten grotere belangen in deurwaarderskantoren te nemen dan is toegestaan. En, erger nog, dat er gerechtsdeurwaarders zijn die daaraan meewerken. Het spreekt voor zich dat de KBvG deze praktijken met kracht zal bestrijden, teneinde het besluit van de ledenraad niet tot een wassen neus te laten verworden.

*Mr. John Wisseborn,
voorzitter van het bestuur van de KBvG*

OVER INCASSOKOSTEN, VERHOOGING VAN GRIFFIERECHTEN EN DE ZORGPLICHT VAN GEMEENTEN BIJ ONTRUIMING EN AFVOER VAN DE INBOEDEL

In het tweede nummer van *de Gerechtsdeurwaarder* krijgen -onder andere- een incasso-advocaat en een sociaal raadsman het woord over de aanstaande regulering van de incassokosten. De minister van Justitie heeft eindelijk toegezegd een wettelijke regeling in te richten ten aanzien van de incassokosten, iets waar de KBvG sterk voor gelobbyd heeft. Die regeling wordt momenteel door de ambtenaren van Justitie voorbereid en er ligt een toezegging van de minister 'het veld' te horen. Daar wachten wij natuurlijk niet op. Samen met de creditmanagers en de incasso-advocaten nemen de deurwaarders deel aan een werkgroep. Die bereidt een advies aan de minister voor over hoe een wettelijke regeling van de incassokosten eruit zou kunnen zien, zowel op het gebied van consumer-to-business als business-to-business.

We hebben laten weten hoe de beroepsgroep erover denkt en onze medestanders gezocht om een (gelegenheids)alliantie te vormen. Het is in dat kader overigens merkwaardig en jammer dat de Nederlandse Vereniging van Incasso-ondernemingen zich heeft terug getrokken uit die alliantie.

Ook ten aanzien van het plan de griffierechten voor rechtspersonen te verhogen heeft de beroepsgroep van zich laten horen. We hebben hier voor een 'duale benadering' gekozen. Aan de ene kant heeft de KBvG gewezen op het effect van de aanzienlijke verhoging van de griffierechten die rechtspersonen moeten betalen. In de praktijk zullen het de natuurlijke personen zijn die uiteindelijk het aanzienlijk hogere bedrag aan proceskosten moeten betalen. De meeste zaken die bij de sector kanton van de rechtbank aanhangig worden gemaakt zijn incassoprocedures, waarbij rechtspersonen/schuldeisers tegenover natuurlijke personen/schuldenaren staan. Uit de praktijk blijkt dat in dergelijke procedures meer dan 90% van de gevallen de schuldenaar niet op komt dagen op de zitting. De rechter wijst het door schuldeiser gevorderde bij verstek toe. De hoge griffierechten kunnen schuldeisers vervolgens verhalen op de schuldenaar.

De beoogde vereenvoudiging van het stelsel wordt daarmee betaald door diezelfde natuurlijke personen die het nieuwe stelsel in bescherming probeert te nemen.

Bovendien heeft het wetsvoorstel nog een ander ongewenste effect. Immers, een schuldenaar die in een problematische schuldensituatie verkeert, ziet zijn schuld door de aanzienlijk hogere proceskosten en het ontbreken van differentiatie nog groter worden.

Onze argumenten hebben bij een aantal politieke partijen gehoor gekregen en zijn verwerkt in Kamervragen aan de minister van Justitie.

Aan de andere kant: als het er dan onverhoopt toch van zou komen, dan moet het ook werkbaar zijn. Het concept van het voorstel bevatte wetstechnisch een aantal onvolkomenheden - en wat is er dan beter dan dat de deurwaarders, die dagelijks met de regels inzake griffierechten werken, van zich laten horen? En we hebben gehoor gekregen: 98% van de door de KBvG aangedragen verbeterpunten voor het wetsvoorstel zijn door Justitie overgenomen.

De gerechtsdeurwaarders geven hun mening. Onlangs kwam er een mooie aanleiding op onze weg om een ander heikel punt weer onder de politieke aandacht te brengen: het kabinet stelt voor in de wet een kader te creëren voor de wettelijke inbedding van de minnelijke schuldhelpverlening, met een regierol voor de gemeenten. De KBvG pleit al jaren voor een regierol van de gemeenten bij de gerechtelijke ontruiming van woningen en de zorg voor de afvoer van de inboedel. Dat pleidooi zullen we in het kader van dit voorstel weer eens luid en duidelijk laten horen. Wordt vervolgd.

*mr. Karen Weisfelt,
directeur van de KBvG*

AGENDA

Vergaderdata bestuur:

6 april
4 mei
1 juni
29 juni
7 september
5 oktober
2 november
7 december

Vergaderdata ledenraad:

16 april
18 juni
17 september
5 november
17 december

Data

Algemene Ledenvergadering

15 mei themabijeenkomst voorafgaand aan de ALV op 16 mei
21 november

STICHTING LEERSTOEL EXECUTIE- EN BESLAGRECHT

De Stichting Leerstoel Executie- en Beslagrecht is opgericht in maart 2007. De stichting heeft ten doel het bevorderen van het onderwijs en onderzoek op het gebied van Burgerlijke Rechtsvordering, meer speciaal executie- en beslagrecht in de ruimste zin van het woord, zulks in het kader van de universitaire taken van de Universiteit waar de bijzondere leerstoel is gevestigd.

Het bestuur van de Stichting Leerstoel Executie- en Beslagrecht verzoekt de leden van de KBvG om projectvoorstellen in te dienen bij het Bureau van de KBvG.

RAPPORT EVALUATIE

De voorzitter van de Comissie evaluatie Gerechtsdeurwaarderswet biedt op maandag 16 maart 2009 het rapport Evaluatie aan aan de staatssecretaris van Justitie mevrouw Albayrak en het bestuur van de KBvG

Opleidingsinstituut

Hafkamp Opleidingen B.V.
Hafkamp Opleidingen B.V.
Vrije Universiteit A'dam
Hafkamp Opleidingen B.V.
Hafkamp Opleidingen B.V.
Hafkamp Opleidingen B.V.
Kluwer Opleidingen
Universiteit Maastricht
Vrije Universiteit A'dam
Hafkamp Opleidingen B.V.
Teekens Stichting
Consulte-E
Teekens Stichting
Juridisch PAO Utrecht
Hafkamp Opleidingen B.V.
Nederlandse Debat Instituut
Teekens Stichting
Kluwer Opleidingen
Kluwer Opleidingen
Hafkamp Opleidingen B.V.
Teekens Stichting
Hafkamp Opleidingen B.V.
Teekens Stichting
Juridisch PAO Utrecht
Vrije Universiteit A'dam
Hafkamp Opleidingen B.V.
Teekens Stichting
W. Hoogendam Opleidingen
Vrije Universiteit A'dam
Elsevier Congressen
Hafkamp Opleidingen B.V.
Hafkamp Opleidingen B.V.
Teekens Stichting
Hafkamp Opleidingen B.V.
Hafkamp Opleidingen B.V.
Hafkamp Opleidingen B.V.
Hafkamp Opleidingen B.V.
Juridisch PAO Utrecht
Kluwer Opleidingen
Vrije Universiteit A'dam
Vrije Universiteit A'dam
Vrije Universiteit A'dam
W. Hoogendam Opleidingen
Kluwer Opleidingen
Hafkamp Opleidingen B.V.
Hafkamp Opleidingen B.V.
Juridisch PAO Utrecht
Hafkamp Opleidingen B.V.
Vrije Universiteit A'dam
Hafkamp Opleidingen B.V.
W. Hoogendam Opleidingen
Hafkamp Opleidingen B.V.
Hafkamp Opleidingen B.V.
Hafkamp Opleidingen B.V.

Cursus/Omschrijving

Algemene Wet Bestuursrecht voor Gerechtsdeurwaarders
Omgaan met Persoonsgegevens
Strategisch Schrijven - 2 daagse cursus
Europees Bevel tot Betaling
Faillissementswet
Huurrecht, Actuele Ontwikkelingen
Procederen in incassozaken
Praktisch omgaan met de nieuwe personenvennootschappen
Drogredenen en Retoriek
Nieuwe Betekeningsverordening, EBB & Small-Claims
Masterclass Overeenkomstenrecht
Algemene Wet Bestuursrecht 4e Tranche
Gedragsstoornissen, hoe er mee om te gaan
Actualiteiten Ontruiming voor Gerechtsdeurwaarders
Bestuursaansprakelijkheid
Debattechnieken voor de Beroepsgroep - 2 daagse cursus
Beteningsverordening
Procederen in Hoger Beroep
Praktisch bewijzen
Ethiek & Tuchtrecht
Koopovereenkomst getild naar de 21ste eeuw
Algemene Wet Bestuursrecht voor Gerechtsdeurwaarders
Erfrecht en de praktische uitvoering van de gdwsp praktijk
Actualiteiten Vermogensrecht voor Gerechtsdeurwaarders
Socratische gesprekmethodes- 4 daagse cursus
Arbeidsrecht
Bewijsrecht
Bestuursrecht 4e Tranche II
Elementair balanslezen - 2 daagse cursus
Actualiteitencongres Schuldhulpverlening
Masterclass Executierecht
Bestuursaansprakelijkheid
Personen Vennootschappen
Nieuwe Betekeningsverordening
Actualiteiten Burgelijk Wetboek
Actualiteiten Proces- & Beslagrecht 2009
Bestuursaansprakelijkheid
Actualiteiten Beslag- en Executierecht voor Gerechtsdeurwaarders
Dagvaardingsprocedure in Eerste Aanleg
Onderhandelen
Actualiteiten Erfrecht en Huwelijksvermogensrecht
Actualiteiten Burgerlijk procesrecht
Bestuursrecht 4e Tranche II
Specialisatie procederen in incassozaken
Actualiteiten Proces- & Beslagrecht 2009
Erfrecht
Actualiteiten Huurrecht voor Gerechtsdeurwaarders
Actualiteiten Proces- & Beslagrecht 2009
Actualiteiten Contractenrecht
Dagvaardingsvereisten
Bestuursrecht 4e Tranche I - 2 daagse cursus
Omgaan met de Nieuwe WSNP
Nieuwe Faillissementswet
Nieuwe Vennootschapsrecht

PERMANENTE EDUCATIE

Onderstaand vindt u het overzicht van alle cursussen waarvoor tot en met 5 maart 2009 opleidingspunten zijn aangevraagd bij het Bureau van de KBvG. Dit overzicht kunt u ook vinden op de website van de KBvG. Het schema wordt iedere week vernieuwd.

Datum	Punten
16-mrt-09	4
17-mrt-09	4
17-mrt-09	10
23-mrt-09	4
25-mrt-09	4
25-mrt-09	4
25-mrt-09	5
25-mrt-09	4
25-mrt-09	6
26-mrt-09	4
26-mrt-09	4
27-mrt-09	5
31-mrt-09	2
01-apr-09	4
02-apr-09	4
02-apr-09	6
02-apr-09	4
07-apr-09	4
08-apr-09	4
09-apr-09	4
09-apr-09	4
16-apr-09	4
21-apr-09	4
22-apr-09	6
22-apr-09	12
23-apr-09	4
23-apr-09	4
29-apr-09	6
11-mei-09	14
14-mei-09	6
14-mei-09	6
19-mei-09	4
19-mei-09	4
22-mei-09	3
22-mei-09	4
23-mei-09	4
26-mei-09	4
26-mei-09	6
26-mei-09	5
26-mei-09	6
27-mei-09	4
28-mei-09	4
03-jun-09	6
09-jun-09	4
11-jun-09	4
15-jun-09	4
17-jun-09	4
18-jun-09	4
23-jun-09	4
25-jun-09	4
08-jul-09	6
01-okt-09	4
12-okt-09	4
14-okt-09	4

PERSONALIA
Benoemd:

J. Schutte	Den Helder	01-02-2009
J.J.A. Leijten	Maarsssen	11-02-2009

Waargenomen

A.E. de Best
 J.E. Blomsma
 E.R. Bogaard
 W.H.W. Cock
 R.H.G. Eussen
 P.J. van Gompel
 P.M.A. Hellemons
 F.H.E.G. van den Heuvel
 J. Hiemstra
 E.G.H.J. Hofstee
 A.P. Jacobs
 J.J. Jonker
 A. Kruitbosch
 Mr. A. Legel
 L. Luhrs
 F. van der Meijde
 H. Meijer
 J.G. Philipsen
 N.J.G.M. Reijn
 M.S.C. Roos
 Mw. P. de Ruijter
 P.J.F. Saly
 L.J. van der Scheer
 J.H.J. Scholte
 P. Swier
 G.H.J. Touber
 F.G.C. Vaessen
 A. de Wit
 M. van der Velden
 A.D. Visscher
 W. Wielens

Waarnemer

M. Verheij
 Y. Reinders
 A. Rouw
 Mw. Y. Keijzer-Dijkhuis
 F.H.M. Bazuin
 mr. M.J. van Rooij
 K.J.J.C. Roelands
 A.G. Nas
 M.H. Vaes
 L.J. Venema
 J.L.M. Vercoulen
 H.G. Zeiger
 J.G. Panman
 R. Hartemink
 A. Ch. Boiten
 A.V. den Heijer
 J.J.A. Leijten
 mr. M. de Heer
 Mr. J.N. Reijn
 Y. Reinders
 Mw. L.V. Snijder
 Mw. N. den Hartog
 Mr. K.M. Brontsema
 M. de Jong
 Mw. I.J. van Garrel
 J.W. Wigt
 Drs. E.P.H. Latten
 J.M. Esseboom
 J.W. Wigt
 Mr. M.G. Orië
 Mw. mr. A.G.R. Lamberts

Plaats

Haarlemmermeer
 Bedum
 Rotterdam
 Groningen
 Sittard
 Eindhoven
 Bergen op Zoom
 Nijmegen
 Apeldoorn
 Buitenpost
 Venlo
 Winterswijk
 Apeldoorn
 Nijmegen
 Den Haag
 Den Haag
 Maarsssen
 Alkmaar
 Tilburg
 Spijkenisse
 Hoorn
 Amsterdam
 Assen
 Menterwolde
 Amsterdam
 Amsterdam
 Sittard
 Breda
 Amsterdam
 Amersfoort
 Assen

Van

01-01-2009
 01-12-2008
 01-12-2008
 01-10-2008
 20-01-2009
 01-04-2008
 01-01-2009
 01-01-2009
 01-04-2008
 01-12-2008
 01-11-2008
 01-07-2008
 01-01-2009
 01-04-2008
 01-01-2009
 01-01-2009
 01-10-2008
 13-11-2008
 01-01-2009
 10-10-2008
 12-02-2009
 12-01-2009
 01-01-2009
 01-02-2009
 01-12-2008
 01-03-2009
 01-01-2009
 01-02-2008
 01-03-2009
 01-02-2009
 02-03-2009

Tot

01-07-2009
 01-06-2009
 01-12-2009
 01-10-2009
 14-07-2009
 01-04-2009
 01-07-2009
 01-01-2010
 01-04-2009
 01-06-2009
 01-11-2009
 01-07-2009
 01-07-2009
 01-04-2009
 01-01-2010
 01-07-2009
 01-04-2009
 13-05-2009
 01-07-2009
 10-04-2009
 22-08-2009
 12-01-2010
 01-07-2009
 01-08-2009
 01-06-2009
 01-09-2009
 01-01-2010
 01-02-2009
 01-09-2009
 01-08-2009
 31-05-2009

Gedefungeerd

J. Beugeling	Heerenveen	01-02-2009
Mw. E.G.M. van Deursen	Haarlemmermeer	01-01-2009
L. Luhrs	Den Haag	01-01-2009
Mw. Mr. M.H. Maas-Hermans	Dordrecht	01-02-2009
P.F.J. Saly	Amsterdam	01-01-2009
G. Swagerman	Amsterdam	01-03-2009
F.G.C. Vaessen	Sittard	01-01-2009

Jubilea
25 jarig jubileum

R.P.A. Schuman	01-05-2009
F.J.W.C.M. Lautenslager	01-05-2009

40 jarig jubileum

P.F.J. Saly	01-04-2009
-------------	------------

INTEGRITEIT EN ONAFHANKELIJKHEID

Beroepsorganisatie scherpt eigen richtlijn onafhankelijkheid aan
Verbod participatie opdrachtgevers in gerechtsdeurwaarderskantoren

Den Haag, 19 januari 2009

Oprachtgevers van een gerechtsdeurwaarderskantoor kunnen niet tegelijkertijd ook zeggenschap hebben in hetzelfde kantoor. Tot deze expliciete aanscherping van de reeds bestaande richtlijn voor de onafhankelijkheid van gerechtsdeurwaarders heeft de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG) onlangs besloten. De organisatie geeft hiermee ook een duidelijk signaal aan partijen die geïnteresseerd zijn in participatie in gerechtsdeurwaarderskantoren.

Volgens Mr. Karen Weisfelt,

directeur van de KBvG, wil de beroepsgroep de onafhankelijkheid van de gerechtsdeurwaarder met de nieuwe richtlijn stevig verankeren: "Een gerechtsdeurwaarder moet bij de uitvoering van ambtelijke en niet-ambtelijke werkzaamheden, zoals bijvoorbeeld incasso, altijd vrij kunnen zijn in zijn overwegingen. Daarbij kan en mag hij niet geleid worden door de belangen van opdrachtgevers die op een of andere manier zeggenschap in zijn kantoor hebben."

Oprachtgevers die geïnteresseerd zijn in participatie in gerechtsdeurwaarderskantoren, zijn bijvoorbeeld gespecialiseerde factoring- en incassobedrijven. Deze bedrijven nemen soms zeer grote debiteurenportefeuilles over met nieuwe, achterstallige of oninbare vorderingen van bijvoorbeeld nutsbedrijven, telefoonmaatschappijen, verzekeraars en zorginstellingen.

Weisfelt: "Het spreekt voor zich dat

deze factoring- en incassobedrijven, die bijvoorbeeld medische declaraties voorfinancieren en daarmee het risico van niet-betalen overnemen, er alle belang bij hebben met zo min mogelijk onbetaalde vorderingen te blijven zitten. Zij kunnen natuurlijk prima gebruik blijven maken van de diensten van een gerechtsdeurwaarder, maar mogen niet ook participeren in het kantoor van diezelfde deurwaarder, omdat dit het risico inhoudt dat deze daardoor niet meer onafhankelijk kan optreden."

Richtlijn Onafhankelijkheid

In de Richtlijn Onafhankelijkheid van de KBvG uit 2002 was al opgenomen dat alle gerechtsdeurwaarderskantoren altijd in meerderheidseigendom van één of meer gerechtsdeurwaarders moeten zijn. Participatie voor meer dan 49% door niet-gerechtsdeurwaarders is dus niet toegestaan.

Ook in de beroeps- en gedragsregels

van gerechtsdeurwaarders ligt al besloten dat de gerechtsdeurwaarder zijn beroep zodanig uitoefent dat diens onafhankelijkheid en ambtelijke onpartijdigheid niet in het gedrang komen. In het desbetreffende artikel staat dat 'de gerechtsdeurwaarder altijd bedacht moet zijn op de situatie die hij ten opzichte van zijn opdrachtgever niet meer de vrijheid en de onafhankelijkheid bezit om deugdelijk te adviseren en te representeren – en dat daarbij ook de indruk die bij derden wordt gewekt een rol kan spelen. Belangenverstrengeling door financiële en persoonlijke relaties kan de gewenste onafhankelijkheid in gevaar brengen, zoals bijvoorbeeld persoonlijke belangen bij het al dan niet slagen van een onderneming.'

De nieuwe richtlijn van de KBvG zal worden vastgelegd in een Verordening en uiterlijk 1 januari 2010 in werking treden.

KBvG *jurisprudentie*

DEURWAARDERS KORT GEDING

Dat deurwaarders zich bewust zijn van hun ministerieplicht en eigen verantwoordelijkheid blijkt uit het onderstaande. De heer Smolders, gerechtsdeurwaarder te 's Hertogenbosch, kon zich niet vinden in een verzoek van een opdrachtgever en stelde een deurwaarderskortgeding in.

De feiten zijn als volgt:

De heer Smolders, gerechtsdeurwaarder te 's Hertogenbosch, heeft op 26 mei 2008 op verzoek van de opdrachtgever (X) beslag gelegd op een onroerende zaak van debiteur

(Z). Op 6 augustus laat X aan de gerechtsdeurwaarder weten dat (Z) een deel van de vordering aan eiser heeft overgemaakt. De deurwaarder heeft vervolgens de vordering met dit bedrag verminderd. Het beslag op de onroerende zaak wordt dezelfde dag nog doorgehaald op verzoek van eiser.

Van de vordering zijn de onbetaalde rente en de betekenis- en executiekosten (de zogenaamde deurwaarderskosten) nog overgebleven. De debiteur is vervolgens verhuisd. Het nieuwe adres wordt via de Gemeentelijke Basis Administratie achterhaald

X verzoekt de gerechtsdeurwaarder om verdere executie. Op advies van de heer Smolders wordt derdenbeslag gelegd onder de notaris die het pand heeft getransporteerd waarop het eerdere beslag lag. Dit derdenbeslag wordt gelegd op 11 september 2008..

Op 21 januari belt de secretaresse van X de gerechtsdeurwaarder met de vraag of de notaris al kan afdragen. Dezelfde dag verzoekt Z (debiteur) de gerechtsdeurwaarder het beslag op te heffen. De debiteur beweert dat er een afspraak is gemaakt tussen X en Z. Het gevolg van deze afspraak zou zijn dat het beslag niet langer gehandhaafd kan worden.

Deze brief waarin de afspraak wordt beschreven wordt door debiteur aan de gerechtsdeurwaarder gezonden. Smolders was hiervoor niet op de hoogte van het bestaan van de brief. Indien hij eerder met de inhoud van de brief bekend was geweest, was het was het beslag überhaupt niet gelegd.

In de brief van eiser aan debiteur schrijft eiser het volgende: 'Met uw echtgenoot sprak ik af indien er uit deze procedure bedragen zoals proceskostenvergoedingen, schadevergoedingen of anderszins bedragen worden betaald u ermee akkoord gaat dat deze volledig op onze derdengeld rekening worden gestort

waarmee wij in elk geval het bedrag van €, de deurwaarderskosten mogen verrekenen.'

De heer Smolders is van mening dat de laatste passage in de brief als gevolg heeft dat het beslag onder de notaris niet kan worden gehandhaafd c.q. geen kracht meer heeft. Derhalve is de heer Smolders van mening dat hij de notaris niet kan verzoeken de gelden af te dragen die hij krachtens het derdenbeslag onder zich houdt. Bij een derdebeslag gaat het namelijk om het verkrijgen van zekerheid. Deze zekerheid heeft eiser reeds aangezien hij met debiteur heeft afgesproken dat de rente en deurwaarderskosten betaald zal worden uit het geld dat eiser zal ontvangen van de Bank. Eiser laat Smolders weten dat hij dit geld heeft ontvangen. Desondanks verzoekt eiser Smolders om het derdenbeslag dat onder de notaris gelegd is in stand te houden en uit te voeren.

Smolders is van mening dat hij tuchtrechtelijk laakbaar zou handelen indien hij aan de opdracht van eiser voldoet. Smolders is daarnaast van mening dat hij als onafhankelijk gerechtsdeurwaarder naast zijn ministerieplicht ook nog een eigen verantwoordelijkheid heeft. Op grond hiervan is Smolders van mening dat het niet verantwoord is aan de opdracht van eiser te voldoen. Conform artikel 438 lid 4 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering kan de deurwaarder die belast is met de executie en daarbij op een bezwaar stuit dat een onverwijfde voorziening nodig maakt met een door hem opgesteld proces-verbaal de voorzieningenrechter verzoeken in een kort geding tussen partijen te beslissen.

Op woensdag 11 februari 2009 doet de voorzieningenrechter uitspraak. De rechter oordeelt dat X door als-

nog het bedrag door middel van een executoriaal beslag aan zich te willen laten afdragen, misbruikt maakt van de executiebevoegdheid. Het beslag dient dus te worden opgeheven.

WETGEVING STB. 2008, 488

Besluit van 19 november 2008 tot wijziging van het Besluit nevenvestigings- en nevenzittingsplaatsen in verband met de aanwijzing van Wageningen, Gorinchem, Winschoten, Oost Gelre en Oude IJsselstreek als nevenzittingsplaats.

AANWIJZINGSBESLUIT 'S-GRAVENHAGE ALS NEVENZITTINGSLAATS EBB

De Raad voor de rechtspraak, Gelet op de in december 2008 ontvangen verzoeken van de besturen van de rechtbanken Alkmaar, Almelo, Amsterdam, Arnhem, Assen, Breda, Dordrecht, Groningen, Haarlem, 's-Hertogenbosch, Leeuwarden, Maastricht, Middelburg, Roermond, Rotterdam, Utrecht, Zutphen en Zwolle.

KABINET MAAKT WEG VRIJ VOOR NIEUWE INDELING GERECHTELIJKE KAART

De gerechtelijke kaart van Nederland zal een nieuwe indeling krijgen. Dat schrijft minister Hirsch Ballin van Justitie in een brief aan de Tweede Kamer. Het kabinet heeft ingestemd met de opzet voor een nieuwe indeling van de gerechtelijke kaart. Dit moet leiden tot een wetsvoorstel waarin is vastgelegd hoe de rechtbanken over Nederland worden verdeeld, zodat zij efficiënter kunnen werken en beter kunnen specialiseren. In 2009 komt de minister met een concreet voorstel voor een nieuwe indeling. Het kabinet wil ten minste locaties voor Rechtspraak in de hoofdsteden van de provincies en de tien grootste gemeenten van Nederland.

Wetsontwerp 28867 (wijziging

huwelijksgoederenrecht) is in behandeling bij de eerste kamer. Een excerpt:

(..)

Begrijpelijk is, zo vervolgen deze leden, dat in artikel 1:102 uit praktisch oogpunt gekozen is voor verhaal op de goederen die de (ex-)echtgenoot uit de ontbonden gemeenschap heeft verkregen. Maar dit opent wel de weg naar de beperking van de verhaalsmogelijkheden voor schuldeisers door de goederen door andere te vervangen, nu in het artikel niet in verhaal op vervangende goederen is voorzien. Bijvoorbeeld: kan een echtgenoot die een dure auto uit de gemeenschap heeft toebedeeld gekregen, deze auto vervreemden en een soortgelijke auto met de opbrengst aanschaffen? Is de minister het met de leden van de VVD-fractie eens dat de voorgestelde tekst van artikel 1:102 het verhaal beperkt tot de oorspronkelijke auto? Is dit volgens de minister wenselijk?

Vervolgens rijst bij de aan het woord zijnde leden de vraag hoe de minister de bewijspositie van partijen ziet. Moeten de echtgenoten bewijzen dat iets niet «uit hoofde van de verdeling van de gemeenschap» verkregen is of moet de schuldeiser bewijzen dat een bepaald goed juist wel op die wijze is verkregen? Dit laatste zou voordelig zijn voor de echtgenoten maar praktisch bijna onmogelijk voor de schuldeisers. Als men de eerstgenoemde bewijslastverdeling zou aanhouden, kan dat betekenen dat de echtgenoot die de schuld niet is aangegaan, ineens wordt geconfronteerd met verhaal voor deze schuld op goederen die tijdens het bestaan van de gemeenschap privégoederen waren, als deze echtgenoot niet kan bewijzen welke goederen wel en welke niet afkomstig zijn uit de ontbonden gemeenschap. Omdat hierop in het wetsvoorstel verhaal voor 100% van de schuld mogelijk wordt, betekent

dit zelfs een verslechtering van de positie van deze echtgenoot ten opzichte van de huidige regeling.

LJN: BG5715, NOTARISKAMER GERECHTSHOF AMSTERDAM 25 NOVEMBER 2008

Daargelaten of hoger beroep tegen een tussenbeslissing als de onderhavige (streckende tot aanhouding van de beslissing) in zijn algemeenheid mogelijk is, overweegt het hof dat met betrekking tot een beslissing op een verzoek tot schorsing slechts beroep mogelijk is in de in artikel 38 lid 2 Gerechtsdeurwaarderswet (verder: Gdw) genoemde gevallen, te weten in geval door de kamer een beslissing is genomen tot schorsing van een gerechtsdeurwaarder of van een beslissing tot verlenging van een zodanige schorsing en van een besluit tot opheffing van een schorsing. In dat geval kent artikel 38 lid 6 Gdw aan de Minister van Justitie en aan de betrokken gerechtsdeurwaarder de bevoegdheid toe om – binnen dertig dagen na de mededeling als bedoeld in artikel 38 lid 2 Gdw – beroep in te stellen bij dit hof.

LJN BG6089 KANTONRECHTER NIJMEGEN 14 NOVEMBER 2008

Het bepaalde in de artikelen 7:257, 207 en 242 BW, in onderling verband gelezen, houdt in dat, indien de verhuurder in gebreke blijft met het herstel van het gebrek nadat dit aan hem is gemeld, een vordering tot huurverlaging met ingang van dat tijdstip binnen zes maanden na de melding moet worden ingesteld. Uit het bepaalde in artikel 7:257 lid 3 BW volgt dat nadien een vordering op grond van het niet herstelde gebrek mogelijk blijft, zij het dat geen huurverlaging kan worden verlangd over huurtermijnen, verschenen eerder dan zes maanden vóór het instellen van de vordering.

**LJN: BG6591 GERECHTSHOF
ARNHEM 2 DECEMBER 2008**

Pachtzaak. Hoger beroep ingeleid bij dagvaarding in plaats van verzoekschrift. Misbruik van procesrecht wordt in dit geval niet aangenomen.

**LJN: BD0800 GERECHTSHOF
'S-HERTOGENBOSCH
22 APRIL 2008**

Hoger beroep tegen drie (verschillende) vonnissen bij één dagvaarding. In dit geval aanvaardbaar geacht.

**LJN: BG1816 HOGE RAAD
19
DECEMBER 2008, C07/137HR**

De Ontvanger heeft ter zake van belastingsschulden van [eiser 1] beslag gelegd op een aantal onroerende zaken waarvan [eiser 1] eigenaar is, alsmede op een tweetal onroerende zaken waarvan [eiser 1] eigenaar is tezamen met zijn echtgenote [eiseres 2]. Vgl. HR 23 oktober 1998 NJ 1999, 130.

**LJN: BG8342 RECHTBANK
ROTTERDAM 24 DECEMBER 2008**

Dwangbevel m.b.t. herstelwerkzaamheden door gemeente niet tegen VVE maar tegen individuele app. eigenaren uitgebracht. Het dwangbevel wordt buiten effect verklaard.

**LJN: BG8096 VOORZIENINGEN-
RECHTER RECHTBANK GRONINGEN
22 DECEMBER 2008**

De voorzieningenrechter heeft NR CHI verlof verleend om binnen twee dagen (48 uur) na betekening van dit vonnis de door de voorzieningenrechter te Rotterdam onder nummer 307019/KG ZA 08-435 gegeven veroordeling ten uitvoer te leggen door lijfswang en [verzoeker] in gijzeling te doen nemen totdat hij naar waarheid en volledig schriftelijk opgave heeft gedaan over zijn bronnen van inkomsten.

**LJN: BG3584, GERECHTSHOF
'S-HERTOGENBOSCH
6 NOVEMBER 2008**

Het hof stelt voorop dat, nu [appellante] met het bestreden vonnis van 3 oktober 2007 slechts voor een gedeelte van de vordering tot zekerheid waarvoor zij conservatoir beslag had gelegd een (voor tenuitvoerlegging vatbare) executorialie titel heeft verkregen, het conservatoir beslag ook slechts in zoverre is overgegaan in een executorial beslag (artikel 704 lid 1 Rv). In beginsel is het conservatoir beslag derhalve blijven rusten voor zover het was gelegd tot zekerheid van dat deel van de vordering dat bij het bestreden vonnis is afgewezen. Ingevolge artikel 704 lid 2 Rv vervalt het conservatoir beslag eerst indien de eis in de hoofdzaak wordt afgewezen en deze afwijzing in kracht van gewijsde is gegaan. Laatstgenoemde bepaling beoogt te voorkomen dat een conservatoir beslag blijft liggen als het zijn zin heeft verloren. In het onderhavige geval heeft het conservatoir beslag zijn zin nog niet verloren voor zover het strekt tot zekerheid van het deel van de vordering dat in eerste aanleg is afgewezen voor zover [appellante] tegen die afwijzing hoger beroep heeft ingesteld.

**LJN: BF0364 GERECHTSHOF
'S-HERTOGENBOSCH
26 AUGUSTUS 2008**

(Bestel)auto van koeriersdienst valt niet onder gereedschappen ex art. 447 Rv valt, voorts mag de executie door de ontvanger worden voortgezet niettegenstaande appellant hoofd is van een eenoudergezin met jonge kinderen en daarom beperkingen heeft bij het zoeken naar werk in loondienst. Schuld nam feitelijk niet af terwijl nieuwe belastingsschulden ontstonden die niet binnen de gestelde termijnen werden voldaan.

**LJN: BF0457 GERECHTSHOF DEN
BOSCH 8 JULI 2008**

Niet voldoen aan vormvereiste van artikel 7:2 BW leidt tot nietigheid. (De koop van een tot bewoning bestemde onroerende zaak of bestanddeel daarvan wordt, indien de koper een natuurlijk persoon is die niet handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf, schriftelijk aangegaan.)

**LJN: BG8915 KANTONRECHTER
AMERSFOORT 5 NOVEMBER 2008**

Aanvang verzettermijn: De kantonrechter overweegt wat betreft de ontvankelijkheid van [B] in zijn verzet als volgt. Het deurwaardersexploot is een authentieke akte. Op grond van art. 157 lid 1 Rv. levert een authentieke akte tegen een ieder dwingend bewijs op van hetgeen de ambtenaar binnen de kring van zijn bevoegdheid omtrent zijn waarnemingen of verrichtingen heeft verklaard. Op grond van gemeld artikel, in samenhang gelezen met art. 151 lid 1 Rv., is de kantonrechter dan ook verplicht de inhoud van het exploot voor waar aan te nemen. Dat neemt niet weg dat, op grond van art. 151 lid 2 Rv., ook tegen dwingend bewijs tegenbewijs vrij staat. De kantonrechter gaat er in het onderhavige geval dan ook vanuit dat het vonnis inderdaad aan [B] is betekend, behoudens tegenbewijs. Aangezien [B] uitdrukkelijk het bewijs van zijn stelling dat het vonnis niet aan hem is betekend heeft aangeboden, zal de kantonrechter hem toelaten tot dat bewijs.

**LJN: BG9853, GERECHTSHOF
'S-HERTOGENBOSCH
23 DECEMBER 2008**

Uitvoerbaar bij voorraad verklaard vonnis in eerste aanleg. Artikel 351 Rv wil uit doelmatigheidsoverwegingen voorkomen dat naast de gang naar de appelrechter een aparte procedure nodig is bij de

voorzieningenrechter in de rechtbank. Een vordering strekkende tot schorsing van de tenuitvoerlegging van een vonnis waarvan hoger beroep is ingesteld kan worden voorgelegd aan de appelrechter, waardoor de onderliggende zaak in één hand gehouden kan worden. Door kruising van de procedure in hoger beroep door nadere vonnissen in eerste aanleg wordt zo voorkomen. Het Hof accepteert echter dat – ondanks ingesteld hoger beroep en verzoek tot schorsing daarin – de voorzieningenrechter in kort geding ook de executie kan schorsen. Volgt belangenafweging, die overigens in het nadeel van de huurders uitvalt.

Universiteit Utrecht

Cursusprogramma voorjaar 2009

Het Juridisch PAO Utrecht van het Departement Rechtsgeleerdheid, Universiteit Utrecht, biedt professionals in het juridische werkveld hoogwaardige praktijkgerichte cursussen. In het voorjaar 2009 organiseert het Juridisch PAO Utrecht vier cursussen die speciaal ontwikkeld zijn voor gerechtsdeurwaarders in het kader van de Permanente Opleiding van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG).

- **Actualiteiten ontruiming voor gerechtsdeurwaarders**
Prof.mr. A.W. Jongbloed, Mr. E. van der Hoeden
Woensdag 1 april 2009 van 12.30 - 17.00 uur te Utrecht, KBvG: 4, € 475,-
- **Actualiteiten vermogensrecht voor gerechtsdeurwaarders**
Prof.mr. A.W. Jongbloed, Mr. J.M. Milo, mw. R. Rijnhout LLM, Mw.mr. M.Y. Schaub
Woensdag 22 april 2009 van 9.30 - 17.00 uur te Utrecht, KBvG: 6, € 595,-
- **Beslag en executierecht voor gerechtsdeurwaarders**
Prof.mr. A.W. Jongbloed, Mr. J.M. Wisseborn, Gdw. J. Nijenhuis, Mr. J.D. van Vlastuin
Dinsdag 26 mei 2009 van 9.30 - 17.00 uur te Utrecht, KBvG: 6, € 595,-
- **Actualiteiten huurrecht voor gerechtsdeurwaarders**
Prof.mr. A.W. Jongbloed, Mr. H.M. Hielkema
Woensdag 17 juni 2009 van 12.30 - 17.15 uur te Utrecht, KBvG: 4, € 475,-

Informatie en inschrijving via het Juridisch PAO Utrecht:
www.jpao.nl of tel 030 - 253 7022

Juridisch PAO
Utrecht

VAN LITH GERECHTSDEURWAARDERS en INCASSO

Van Lith Gerechtsdeurwaarders en Incasso is een moderne organisatie in de zakelijke en juridische dienstverlening waarin gerechtsdeurwaarders, juristen en incassospecialisten hun diensten verlenen aan o.m. banken, verzekeraars, verhuurders, bedrijven en instellingen.

Ons bedrijf houdt zich o.a. bezig met het innen van vorderingen en handelt in eigen beheer het gehele incassotraject af.

Ter ondersteuning van ons team zoeken wij een:

(stagiaire) kandidaat gerechtsdeurwaarder (m/v)

Voor verdere informatie kijkt u op onze website www.vanlithincasso.nl.

Wij bieden een prettige werksfeer in een modern georganiseerd kantoor.
De bedrijfscultuur kenmerkt zich als jong, open, dynamisch en biedt volop ontwikkelingsmogelijkheden.

Sollicitaties

t.a.v. de heer E.A.P. van Lith,
Postbus 393, 5600 AJ EINDHOVEN
mail@vanlithincasso.nl, t 040-2438733

EN ONDERTUSSEN BIJ DE SNG...

In 2005 zette het Kadaster de eerste stap op weg naar de 'e-akte'. Met het opleveren van de applicatie web-ELAN (ELEktronisch AanNleveren) veranderde weliswaar niets aan het leggen van een beslag op een onroerende zaak, maar wel aan het transport naar het Kadaster. Het proces-verbaal [met borderel] werd niet langer via een fysiek kanaal op een van de kantoren van het Kadaster bezorgd, maar via een beveiligd elektronisch kanaal. Onderdeel van die beveiliging is het gebruik van een zogenaamd 'gekwalificeerd beroepscertificaat' - de legitimatie op basis waarvan de ontvanger van het bericht vaststelt dat de afzender is wie hij zegt te zijn.

Om de start van het gebruik van web-ELAN te bevorderen bood de SNG ter gelegenheid van haar tienjarig bestaan in 2005 de verstrekking van een gekwalificeerd beroepscertificaat aan alle gerechtsdeurwaarders als cadeau aan. Dat heet: op aanvraag, en uiteraard nadat een notaris formeel en materieel had vastgesteld dat aanvrager daadwerkelijk was voor wie hij zich uitgaf.

Tijdens de algemene ledenvergadering van de KBvG in mei 2005 werden ruim 125 certificaten uitgereikt. Inmiddels zijn in totaal bijna 300 gekwalificeerde beroepscertificaten uitgegeven. Die certificaten zijn vier jaar geldig. Dit betekent voor degenen die tot de eerste lichte behoren dat zij binnenkort verlenging van hun certificaat moeten aanvragen. Wij zijn nu bezig met de organisatorische en technische voorbereidingen daarvan.

Bij de aanvraag tot verlenging moet de aanvrager de gegevens die op het certificaat worden opgenomen controleren. Hij ondertekent de aanvraag (tot verlenging) met zijn certificaat. Na ontvangst controleert DigiNotar de gegevens. Zijn alle gegevens juist, dan wordt een nieuw certificaat en bijbehorende pincode verstrekt. Bij de aanvraag tot verlenging vindt geen face-to-face controle plaats. Wordt de aanvraag tot verlenging niet tijdig, dat wil zeggen voor het verstrijken van de geldigheidsduur, gedaan, dan moet een nieuw certificaat worden aangevraagd. Dan moet wel de face-to-face controle plaatsvinden – dus even opletten!

Verder geen zorgen: ruim voor het verstrijken van de geldigheidsduur ontvangt de houder – op het e-mailadres dat op het certificaat is vermeld – het bericht dat de geldigheidsduur van het certificaat bijna afloopt en dat verlenging van het certificaat kan worden aangevraagd. Daarbij wordt ook de procedure die gevolgd moet worden toegelicht. De SNG begeleidt de aanvragen en afhandeling daarvan.

Op het certificaat wordt voortaan ook het KBvG-nummer opgenomen. Dat nummer zal onder andere een rol spelen bij het elektronisch derdenbeslag en de digitale aanlevering van dagvaardingen aan de rechtspraak. Aan ontwikkeling en inrichting daarvan wordt nu, ook in overleg met externe partijen, gewerkt. Daar kom ik in een volgende bijdrage graag op terug.

Douwe Struiksma,
voorzitter SNG

Het bewijsbeslag, ofwel: eindelijk gerechtigheid voor het proces-verbaal van constatering

door mr A.C.J.J.M. Seuren

Het bewijsbeslag, de gedetailleerde beschrijving en de monsterneming vormen sinds 1 mei 2007 een nieuw fenomeen in het burgerlijk proces- en executierecht. Een fenomeen dat van grote betekenis is voor de gerechtsdeurwaarder. De gedetailleerde beschrijving en de monsterneming als ambtelijke relateringen zijn voor onze beroepsgroep hagefnieuw, waarbij ten aanzien van het bewijsbeslag moet worden opgemerkt dat dit op de voet van artikel 843a Rv. al wel beperkt mogelijk was.

Dit artikel beoogt niet alle ins en outs van de nieuwe wettelijke regeling aan te reiken als wel enkele typische kenmerken ervan voor het voetlicht te halen en een vergelijking met het aloude constat te trekken.

Het doel van het bewijsbeslag, de gedetailleerde beschrijving en de monsterneming is de bescherming van bewijsmateriaal in kwesties van (dreigende) inbreuken op rechten van intellectuele eigendom. Onder intellectuele eigendomsrechten worden verstaan de exclusieve rechten van rechthebbenden op een voortbrengsel van de menselijke geest. De intellectuele eigendomsrechten bestrijken sterk uiteenlopende rechtsgebieden, zoals het auteursrecht, merkenrecht, modellenrecht, databankrecht, kwekersrecht, chipsrecht e.a.

Sinds 1 januari 1996 is in Nederland het TRIPs-verdrag (Agreement on Trade Related Aspects of Intellectual Property Rights) van kracht, dat middelen bevat tot handhaving van intellectuele eigendomsrechten (hierna verder afgekort als: IE). Alhoewel het Verdrag voorzag in voorlopige maatregelen tot bescherming van bewijsmateriaal, ging de Nederlandse wetgeving in artikel 843a Rv. niet verder dan het bewijsbeslag op bescheiden 'aangaande een rechtsbetrekking waarin verzoeker of zijn rechtsvoorgangers partij zijn'. In de Europese Unie onderkende men dat er - ondanks het in de gehele EU toepasselijke TRIPs-verdrag - belangrijke verschillen waren tussen de lidstaten betreffende de middelen tot handhaving van de IE. Die verschillen waren nadelig voor een goede werking van de interne markt, zodat de EU richtlijn 2004/48/EG werd uitgevaardigd met als doel de onderlinge aanpassing van de wetgeving van de lidstaten.

Tot aan de implementatie in de Nederlandse wetgeving van deze richtlijn op 1 mei 2007, waren voor het verzamelen van bewijsmateriaal de artikelen 21, 22, 162 en 201 Rv. van belang. En, zoals hiervoor vermeld, het artikel 843a Rv., inhoudende de exhibitieplicht van bescheiden. Maar dit artikel was niet toe te passen op ander bewijsmateriaal zoals inbreukmakende voorwerpen (voorbeeld: cd/dvd, kleding, speelgoed, parfumerie).

Daarnaast ontbrak een expliciete regeling voor de beschrijving van bewijsmateriaal of monsterneming van bewijsmateriaal.

GEEN BESLAG TOT AFGIFTE EN GEEN BESLAG TOT VERHAAL

Door de implementatie van de richtlijn zijn de lacunes in het verzamelen van bewijsmateriaal opgeheven. Als aanvulling op reeds bestaande wetgeving kwam in Boek 3 Rv. ("Van rechtspleging van onderscheiden aard") een geheel nieuwe titel 15, genaamd "Van rechtspleging in zaken betreffende rechten van intellectuele eigendom", met de artikelen 1019 tot en met 1019i Rv.

Specifiek voor deze verhandeling zijn van belang de artikelen 1019b Rv. (de verlovverlening), 1019c Rv. (het conservatoir bewijsbeslag) en 1019d Rv. (de beschrijving en monsterneming). Artikel 1019b Rv. stelt:

- als verzoeker voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat er inbreuk op zijn IE wordt gemaakt of dreigt te worden gemaakt
- kan de voorzieningenrechter verlov verlenen tot het treffen van voorlopige maatregelen ter bescherming van bewijs
- zoals (afgezien van de reeds in de wet geregelde maatregelen):
 1. het conservatoir bewijsbeslag
 2. de gedetailleerde beschrijving
 3. de monsterneming
- ter zake van inbreukmakende roerende zaken, en van
- bij de productie van die zaken gebruikte materialen en werktuigen, en van
- op de inbreuk betrekking hebbende documenten.

Met betrekking tot 'naast de reeds in de wet geregelde maatregelen' wordt bedoeld op de artikelen 21 en 22 Rv. (rechterlijk bevel tot overlegging), artikel 162 Rv. (rechterlijk bevel tot openlegging van boeken, bescheiden en geschriften), artikel 201 (gerechtelijke plaatsopneming en bezichtiging), artikel 730 Rv. (conservatoir beslag tot afgifte).

Vooreerst springt in het oog dat het conservatoir bewijsbeslag niet bedoeld is om goederen veilig te stellen ter fine van afgifte of als verhaal voor een geldvordering, om vervolgens op enig moment over te gaan in een executoriaal beslag.

Het bewijsbeslag is een maatregel tot bewaring van recht zonder executoriale pendant. Het bewijsbeslag is dus geen beslag tot afgifte en geen beslag tot verhaal van een vordering, en gaat niet over in een executoriaal beslag. Het dient enkel tot het veilig stellen van bewijsmateriaal zodat dit behouden blijft ten behoeve van toekomstige bewijslevering in een procedure betreffende de inbreuk op een IE. Zodra in die procedure is beslist, vervalt het bewijsbeslag van rechtswege. De beslagen zaken dienen dan te worden teruggegeven aan de wederpartij, tenzij de rechter in de procedure anders heeft bepaald.

Niettemin zal het bewijsbeslag vaak gepaard gaan met een conservatoir beslag tot afgifte van zaken. Zo zal een producent van merkporselein beslag tot afgifte kunnen leggen op merkinbrekend makend porselein ter uiteindelijke vernietiging, en tegelijkertijd bewijsbeslag op documenten en software ten kantore van de wederpartij teneinde de precieze aard en omvang van de merkinbreuk in de procedure te kunnen bewijzen. Artikel 1019c Rv. bepaalt dat het conservatoir bewijsbeslag dient te worden gelegd *grosso modo* overeenkomstig de voorschriften van conservatoire en executoriale inbeslagneming. In het oog springend is de uitsluiting van artikel 709 lid 3 Rv., dat bepaalt dat bij een verzoek om sequestratie de wederpartij en eventuele andere belanghebbenden dienen te worden gehoord. De reden van deze uitsluiting is gelegen in het navolgende. Bij bewijsbeslagen zal normaliter altijd om gelijktijdige sequestratie van de bij de wederpartij in beslag genomen zaken worden gevraagd. Deze zaken vormen immers het bewijsmateriaal dat beschermd dient te worden. Voorkennis van het beslagverzoek bij de wederpartij zou dan de kat op het spek binden.

HET NUCLEAIRE WAPEN VAN DE WET

Kenmerkend voor het bewijsbeslag is dat de in beslag genomen zaken absoluut niet aan de beslageiser mogen worden bekend gemaakt, hetgeen een uitvloeisel is van lid 4 van artikel 1019b Rv. Het verlot tot het leggen van bewijsbeslag zal de deurwaarder en de sequester verbieden om aan de beslageiser inzage te geven. Het is aan de rechter voorbehouden om op enig moment in de hoofdzaak aan de beslageiser al dan niet toe te staan om het bewijsmateriaal in te zien. Er zijn inmiddels al verscheidene uitspraken gedaan waarbij de rechter de inzage weigerde. Met andere woorden: het verlot tot beslaglegging impliceert niet automatisch dat de beslageiser te weten komt wat de deurwaarder nu precies in beslag heeft genomen.

Het bewijsbeslag grijpt diep in in de privacy van de wederpartij. Niet zelden zal kopie moeten worden gemaakt van de harde schijven van aanwezige computers, waarbij vaak niet te voorkomen is dat er van alles wordt gekopieerd dat niets van doen heeft met de zaak in kwestie en dat in hoge mate privacygevoelig is. Het is zelfs mogelijk dat dit kopiëren niet plaats vindt ter plekke van de wederpartij, maar dat computers en digitale gegevensdragers (zoals harddisks, floppydisks, memory sticks, computertapes) worden meegenomen om de inhoud ervan op een andere locatie te (laten) kopiëren. Niet voor niets werd het bewijsbeslag ooit eens het nucleaire wapen van de wet genoemd.

Juist vanwege die aspecten van vertrouwelijkheid, zal het beslagverlot omgeven zijn met allerlei voorwaarden, zoals (dit is hiervoor al opgemerkt) het verbod op inzage, het aanwijzen van een deskundige die de deurwaarder zal bijstaan, termijstelling voor het kopiëren en het teruggeven van de hardware, instructies aan de sequester met betrekking tot de wijze van bewaring.

Overigens: de doorsnee deurwaarder zal niet gezegend zijn met adequate computerkennis, zodat bij bewijsbeslag op

digitale gegevens, de bijstand van een deskundige onontbeerlijk is. Deze zal in staat zijn versleutelde ('encrypte') gegevensdragers te openen (te 'decrypten'), om reeds verwijderde bestanden terug te halen met behulp van speciaal daarvoor geschreven programma's en om images (d.i. een geavanceerde vorm van een back-up) van de inhoud van de gegevensdragers te maken.

Het bewijsbeslag is dus een precair beslag en zal vaak niet zonder slag of stoot kunnen worden gelegd. Gegeven de vluchtigheid van digitale gegevens maar uiteraard ook van papieren bescheiden, pleit ik voor de directe aanwezigheid van de ambtenaar van artikel 444 Rv. Ook een minutieus verslag van al hetgeen voorvalt vanaf de aanvang van de beslaglegging, is sterk aan te bevelen. Dat verslag is overigens so wie so verplicht bij het binnentreden zonder toestemming van de wederpartij: zie artikel 444 3de lid Rv. jo. artikel 10 Algemene wet op het binnentreden.

HOE HET CONSTAT DE GEDETAILLEERDE BESCHRIJVING WERD

Artikel 1019d Rv. regelt de gedetailleerde beschrijving. Deze dient te geschieden door de deurwaarder, die daarvan procesverbaal opmaakt. Hij dient in zijn procesverbaal het rechterlijk verlot te vermelden. De toepasselijkheid van de artikelen 444, 444a en 444b Rv. waarborgt dat de deurwaarder ook kwaadschiks toegang krijgt tot elke plaats, die voor de beschrijving noodzakelijk is.

Decennia lang ontbeerde de juridische praktijk deze wettelijke regeling en deze waarborg bij het verzamelen van bewijsmateriaal. Men moest zich behelpen met het procesverbaal van constatering.

Decennia lang is ook bij tijd en wijlen over deze lacune geschreven; bij mijn weten een van de laatste keren in mijn scriptie van maart 1993, waarmee ik bij Prof. mr. A.W. Jongbloed (toen nog gewoon meester Jongbloed) aan de Universiteit Utrecht afstudeerde in Nederlands recht. In deze scriptie (getiteld: "Het proces-verbaal van constatering door een gerechtsdeurwaarder – bespreking in verband met het leerstuk van onrechtmatig verkregen bewijs en in het licht van het voorstel van wet Gerechtsdeurwaarderswet nr. 22 775") signaleerde ik destijds de behoefte aan een nieuw bewijsmiddel en hield ik een pleidooi voor een snelle en deskundige vastlegging van feiten door een authentiek proces-verbaal van constatering, opgemaakt door de gerechtsdeurwaarder, naar analogie van het Belgische en (beter nog) het Franse constat. Maar ook acht jaar later kwam de constatering in de Gerechtsdeurwaarderswet van 2001 niet verder dan een rangschikking onder de niet-ambtelijke nevenwerkzaamheden. Omdat de praktijk er wel veel van gebruik maakte en er zelfs een arrest van de Hoge Raad (23 oktober 1992, NJ 1992, 811) was dat de bewijskracht van het 'proces-verbaal van constatering van de deurwaarder' als inzet had, heeft de constatering in de Gerechtsdeurwaarderswet de aantekening gekregen dat het als nevenwerkzaamheid niet kan worden getroffen door een ministerieel verbod. Dat was toen dus het maximaal haalbare; met andere woorden: het constat bleef vis noch vlees.

HAFKAMP OPLEIDINGEN

Hafkamp Opleidingen B.V. is gespecialiseerd in het trainen/doceren op het gebied van specifieke (juridische) kennisvakken, management cursussen en communicatieve vaardigheidstrainingen.

9 april 2009 PE Ethiek & Tucht recht

Locatie: Ambiance Houtrust te Hooglanderveen
Docent: De heer mr. J.M. Wisseborn en de heer G. Wind*
Investing: € 375,- per persoon, exclusief 19% BTW, inclusief locatie, lesmateriaal, catering en consumpties.
PE punten: 4 punten (inclusief registratie bij de KBvG)

16 april 2009 PE Algemene Wet Bestuursrecht voor Gerechtsdeurwaarders

Locatie: Ambiance Houtrust te Hooglanderveen
Docent: de heer mr. J.D. van Vlastuin
Investing: € 375,- per persoon, exclusief 19% BTW, inclusief locatie, lesmateriaal, catering en consumpties.
PE punten: 4 punten (inclusief registratie bij de KBvG)

14 mei 2009 PE Masterclass Executierecht

Locatie: Ambiance Houtrust te Hooglanderveen
Docent: de heer mr. J.M. Wisseborn, de heer mr. J.D. van Vlastuin en de heer J. Nijenhuis
Investing: € 545,- per persoon, exclusief 19% BTW, inclusief locatie, lesmateriaal, catering en consumpties.
PE punten: 6 punten (inclusief registratie bij de KBvG)

21 mei tot en met 24 mei 2009 PE Studietrip Sicilië

Locatie: Sicilië
Investing: € 1.545,- per persoon, exclusief 19% BTW, vlucht, hotel en eventuele excursies. Inclusief cursuslocatie, lesmateriaal, catering en consumpties tijdens de cursus.
PE punten: 15 punten (inclusief registratie bij de KBvG)

11 juni 2009 PE Actualiteiten Proces- & Beslagrecht 2009

Locatie: Aristo te Eindhoven
Docent: de heer mr. L.J. Saarloos en de heer J. Nijenhuis
Investing: € 375,- per persoon, exclusief 19% BTW, inclusief locatie, lesmateriaal, catering en consumpties.
PE punten: 4 punten (inclusief registratie bij de KBvG)

18 juni 2009 PE Actualiteiten Proces- & Beslagrecht 2009

Locatie: Ambiance Houtrust te Hooglanderveen
Docent: de heer mr. L.J. Saarloos en de heer J. Nijenhuis
Investing: € 375,- per persoon, exclusief 19% BTW, inclusief locatie, lesmateriaal, catering en consumpties.
PE punten: 4 punten (inclusief registratie bij de KBvG)

26 september 2009 Basisopleiding Recht en Praktijk

Locatie: Vergadercentrum Vredenburg te Utrecht
Duur: ongeveer 18 kalendermaanden
Investing: € 3.395,- per persoon, exclusief 19% BTW, inclusief locatie, lesmateriaal, catering en consumpties.

Voor meer informatie kunt u contact met ons opnemen op tel. 077 - 320 17 50 of via e-mail info@hafkampopleidingen.nl

Online cursuscatalogussen op www.hafkampopleidingen.nl

Op zaterdag 20 juni 2009 start HU Mediation met de driedaagse training:

MEDIATION VOOR DE GERECHTSDEURWAARDER (10 KBvG opleidingspunten)

De training vindt plaats in Utrecht op 20 juni 2009, 5 september 2009 en 3 oktober 2009 van 9.30 uur tot 16.30 uur en wordt verzorgd door Marion Uitslag en Simone Kalff, NMI gecertificeerde mediators en ervaren trainers. De kosten bedragen € 1.500,- p.p. (BTW vrij), inclusief koffie/thee en lunch.

Het programma voor Mediation voor de Gerechtsdeurwaarder kunt u vinden op www.mediation.hu.nl

HU Mediation is het Centrum voor mediation en conflicthantering van Hogeschool Utrecht, dat zich bezig houdt met mediation in al zijn facetten. HU Mediation verzorgt onder andere de Post HBO Opleiding mediation. Daarnaast organiseert zij incompany trainingen op het terrein van communicatie en conflicten.

Wilt u meer informatie? Kijk dan op www.mediation.hu.nl of mail mediation@hu.nl

ER VALT NOG GENOEG TE LEREN

HOGESCHOOL
UTRECHT

Ondanks dat was de constatering -zoals gezegd- in de praktijk een succes, al bleef het beperkt tot het publiek domein of het domein van de verzoekende partij. Omdat het geen authentieke (dus afdwingbare) akte was, was het domein van de wederpartij taboe, al hoewel bekend is dat gerechtsdeurwaarders meermalen undercover dat domein toch betraden om tot een constatering te komen.

De constatering was dus feitelijk niet meer dan een willekeurige onderhandse akte, maar de rechtspraak hanteerde de constatering materieel als ware het een authentieke deurwaardersakte met bijzondere bewijskracht. De zwakte van de constatering was dus niet zozeer zijn (quasi-)status als wel het ontbreken van de mogelijkheid tot afdwingbaarheid.

In de Gerechtsdeurwaarderswet wordt het proces-verbaal van constatering omschreven als 'het opmaken van een schriftelijke verklaring betreffende door de gerechtsdeurwaarder persoonlijk waargenomen feiten van stoffelijke aard'.

In mijn scriptie stelde ik de volgende definitie voor: 'een proces-verbaal van constatering is een door een gerechtsdeurwaarder op verzoek van de rechter of van één der partijen opgemaakte akte, uitsluitend bestemd om in burgerrechtelijke en handelsrechtelijke geschillen tot bewijs te dienen van de daarin door de gerechtsdeurwaarder gerelateerde en door deze persoonlijk waargenomen feiten van stoffelijke aard'.

De huidige 'beschrijving' sluit aardig aan bij de door mij voorgestelde definitie en wordt in artikel 1019d Rv. omschreven als een door de gerechtsdeurwaarder opgemaakt proces-verbaal, houdende nauwkeurige beschrijving van de in artikel 1019b genoemde roerende zaken, materialen, werktuigen en documenten, met opgave van de inbreukmakende kenmerken, getal, gewicht en maat overeenkomstig hun aard.

In de parlementaire behandeling van de implementatie van de richtlijn, is uitvoerig stilgestaan bij de zgn. fishing expeditions, d.w.z. het oneigenlijk gebruik van deze conservatoire maatregelen als middel om onbeperkt in de keuken van de concurrent te kijken.

Een van de eigenaardigheden van het bewijsbeslag is dan ook dat het volstrekt uit den boze is dat de gerechtsdeurwaarder de beslagleggende partij na beslaglegging inzage geeft in hetgeen in beslag genomen werd. Eerst in de procedure zal de rechter beoordelen of en zo ja in welke mate recht op inzage kan worden gegeven.

Alhoewel mijn scriptie vooral een pleidooi was om het constat een ambtelijke en dus afdwingbare status te verlenen, wees ik toen al op het gevaar van fishing expeditions en pleitte ik voor rechterlijke toetsing. Ruim een jaar na inwerkingtreding van de nieuwe artikelen is al gebleken dat die rechterlijke toetsing prominent aanwezig is, niet zozeer bij de verlening van het verlot, als zeker wel bij de latere verzoeken tot inzage van het beslagmateriaal.

Tot slot

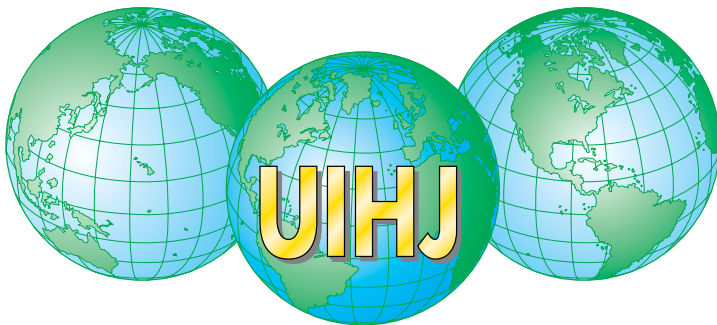
In 1993 was mijn conclusie dat er een duidelijke discrepantie is tussen de eigenlijke status van de constatering, namelijk die van een gewone onderhandse akte opgemaakt door iemand zonder enige specifieke of geduide bevoegdheid

dienaangaande, en de feitelijke status in de rechtspraak van quasi-authentieke akte van een gerechtsdeurwaarder met bijzondere bewijskracht, en brak ik een lans voor een authentiek proces-verbaal van constatering met de machtsmiddelen van de artikelen 444, 444a en 444b Rv.

Mijn scriptie van 1993 eindigt met de verzuchting: 'De tijd van het experiment is ruimschoots voorbij. De Nederlandse wetgever dient de Belgische en (nog beter) de Franse weg op te gaan'. Dat heeft dus nog veertien jaren geduurd. Maar ach, wat is tijd als we bedenken dat er meer dan vijftientig jaar op de Gerechtsdeurwaarderswet is gewacht.

Let's BERP!

Als er iemand is op wiens werkzaamheden het predicaat 'grensoverschrijdend' van toepassing is, dan is het wel de KBvG-bestuurslid Internationale Betrekkingen Jos Uitdehaag. De Gerechtsdeurwaarder vroeg hem om een persoonlijk dagboek bij te houden tijdens zijn meest recente rondreis door Oost-Europa, waar hij verbleef in het kader van het Balkan Enforcement Reform Project (BERP). "We spreken in Macedonië over ongeveer 500.000 dossiers op een kleine 50 gerechtsdeurwaarders. Het zal voor deze jonge groep ondernemers een vuurdoop worden."

De hervorming van de organisatie van het beslag- en executierecht in de Westelijke Balkanlanden (Bosnie, Servie, Macedonie, Croatie, Albanie, Montenegro en Kosovo) gaat Jos Uitdehaag al langere tijd aan het hart. De Brabantse gerechtsdeurwaarder is al ruim vier jaar lid van de Raad voor Internationale Juridische Samenwerking (RIJS) en geldt als een van de initiatiefnemers van het plan om een legal reform project te starten in de Westelijke Balkanregio. Nadat een eerdere poging om daarvoor subsidie te krijgen door het Ministerie van Ontwikkelingssamen-

werking was afgewezen, kregen Uitdehaag en de zijnen een tweede kans. Op basis van een zogeheten 'Inception Report' van bijna 300 pagina's – waarvoor in twee maanden tijd alle zeven landen werden bezocht om de problemen te inventariseren, contacten te leggen met andere donororganisaties en te spreken met de ambassades, lokale gerechtsdeurwaarders en verantwoordelijke ambtenaren – kwam er ditmaal groen licht voor het Balkan Enforcement Reform Project, kortweg BERP. Voor Uitdehaag de definitieve start van een nieuwe slopende, maar ook inspirerende periode.

WEEK 1 EN 2: VOORBEREIDING

De eerste twee weken van januari gebruik ik voor planning en voorbereiding. Het management team van het project bestaat uit ondergetekende als 'legal key expert' (namens UIHJ¹/KBvG) en Eric Vincken van het CILC² als 'project director', verantwoordelijk voor het project- en financieel management. Daarnaast moet er uiteraard in de regio een structuur worden opgezet. De Nederlandse regering benadrukt het belang van samenwerking, co-donorschap en co-financiering, ook als het gaat om juridisch ontwikkelingswerk. Om die reden werken we samen met een Duitse ontwikkelingsorganisatie, GTZ/ORF for Legal Reforms, die in alle zeven landen al aanwezig is. In Macedonie zullen we bovendien gaan samenwerken met de Amerikaanse ontwikkelingsorganisatie USAID. Op hun verzoek stuur ik hen in de eerste week van het nieuwe jaar een reactie op een aantal ingediende amendementen op het gebied van het beslag en executierecht en de gerechtsdeurwaarderswet. Op grond van de overgangswetgeving is het de bedoeling dat de komende maanden alle nog bij de rechtbanken in behandeling zijnde

executiedossiers worden overgedragen aan de gerechtsdeurwaarders. We spreken over ongeveer 500.000 dossiers op een kleine 50 gerechtsdeurwaarders. Het zal voor deze jonge groep ondernemers een vuurdoop worden.

WEEK 3: ALBANIË

Ons eerste bezoek is gelijk een vuurdoop: Albanië. In december 2008 heeft het Albanese parlement unaniem een nieuwe Gerechtsdeurwaarderswet aangenomen. Met deze wet wordt, net zoals in Nederland, de gerechtsdeurwaarder als ondernemer geïntroduceerd. Maar hoe nu verder? - wil zowel het Ministerie van Justitie als Euralius, een door de EU gesponsorde missie, weten. Dinsdagmiddag rond 14.30 uur komen we (na een tussenstop in Boedapest) aan in Tirana. Afgehaald van de luchthaven door Euralius, dus na het inchecken in het hotel direct om 16.00 uur de eerste afspraak met de Euralius-missie. 's Avonds een dinerafspraak met opnieuw enkele mensen van Euralius. Woensdagochtend nemen we eerst de planning door, waarna om 10.00 uur een afspraak volgt met onze lokale BERP/GTZ-medewerkers. Daarna een lunchafspraak met een oude bekende: een senior onderzoeker van het T.M.C. Asser Instituut uit Den Haag die Albanië begeleidt op de lange weg naar EU-lidmaatschap. Na de lunch een afspraak op het Albanese Ministerie van Justitie met ambtenaren, de directeur van de Bailiff Service, enkele stafjuristen, de adviseur van de Minister van Justitie en een expert van de Euraliusmissie. Donderdag wederom de hele dag op het Ministerie van Justitie: het is duidelijk dat men in Tirana nog liever gisteren dan vandaag de eerste gerechtsdeurwaarder-ondernemers aan het werk wil zien. Het enthousiasme wat temperen lijkt op zijn plaats: de aangenomen wet vertoont nogal wat 'oneffenheden', en ook over de implementatie is nog niet echt nagedacht. De benoemingsprocedure, de oprichting van een nationale organisatie, de controlemechanismen (zeg maar de BFT structuur), het tuchtrecht, de kwaliteitsrekening, kwaliteitsnormen, opleiding en training,

om maar eens wat zaken te noemen. Bestaat er al een beroepsaansprakelijkheidsverzekering? Hoe zit het met de automatisering en de rechtspositie van het personeel? Er zijn nog een hoop vragen die de komende maanden beantwoord zullen moeten worden en omgezet moeten worden in nadere regelgeving. Uiteindelijk komen we overeen de komende weken te werken aan een implementatieplan. Vrijdag dan nog gauw even naar de ambassade. Het BERP-project wordt namelijk gefinancierd vanuit de ambassades in de regio. Een briefing op de ambassade, vervolgens nog een briefing van de BERP/GTZ medewerkers en dan is het weer tijd om naar de luchthaven te vertrekken. Gelukkig deze week geen problemen gehad met internet, dus wat betreft achterstand in e-mails heb ik de schade beperkt kunnen houden.

WEEK 4: SERVIË

Dinsdag 20 januari vliegen we naar Belgrado - ik via Schiphol, Eric via Düsseldorf. We zien elkaar in Wenen en vertrekken van daaruit verder naar Belgrado. Dat moet ook wel, want onze eerste afspraak zit al te wachten. Geen tijd dus om eerst in te checken in het hotel. Rond half drie op de luchthaven van Belgrado en een half uur later onze eerste - belangrijke - meeting. Belgrado is zo'n beetje het centrum van de activiteiten: onze GTZ-partner heeft hier haar hoofdkantoor voor de Balkan en ook het BERP-project wordt vanuit de ambassade in Belgrado gecoördineerd. De regionale GTZ-coördinator vertrekt nog dezelfde avond naar Brussel, dus is het zaak om de hoofdlijnen van de samenwerking alvast duidelijk te hebben. Woensdagochtend is ingeruimd voor het opstellen van de conceptcontracten. De afspraak loopt uit, dus geen tijd voor een lunch. 's Middags worden we verwacht bij de werkgroep die zich moet buigen over de nieuwe wetgeving inzake gerechtsdeurwaarders. Ook hier is besloten de wetgeving te moderniseren. De afspraak is in het commercial court van Belgrado, een van de grootste rechtbanken in de regio. De president van de rechtbank, tevens lid van de werkgroep,

is onze gastheer. Ook hier ontmoeten we weer een oude bekende: prof. Nebojša Šarkić, vroeger plaatsvervangend Minister van Justitie in de Joegoslavische Federatie. Hij is als adviseur aan deze werkgroep verbonden. De Serven willen eveneens 'om' gaan: ook daar lijkt het pleidooi in het voordeel van de gerechtsdeurwaarder-ondernemer uit te vallen. Lijkt. Want weliswaar is iedereen binnen de werkgroep die mening toegedaan, er is toch twijfel of er voldoende steun is voor een dergelijke ommezwaai. BERP is geen project dat zich met politiek inlaat, dus hier wordt het voorzichtig manoeuvreren. Het gaat erom dat er uiteindelijk een effectief en efficiënt systeem wordt ingevoerd. Nebojša Šarkić is tevens de voorzitter van de werkgroep beslag- en executierecht in Montenegro, en dus gaan we na onze ontmoeting met de Servische werkgroep nog even door. De afspraak met de Montenegrijnse Minister van Justitie twee weken later wordt gelukkig door hem bevestigd. Donderdag begint met een afspraak met de Servische staatssecretaris van Justitie, mevrouw Gordana Pualic. Een vruchtbare ontmoeting: ze verzoekt ons het wetsontwerp nog eens onder de loep te nemen voordat dit naar het parlement wordt gezonden. Ook deze ontmoeting loopt uit en dus komen we te laat op onze volgende afspraak bij de Nederlandse ambassade. Deze ambassade coördineert het regionale Balkanprogramma waaronder ook het BERP-project valt. 's Middags nog een werkoverleg inzake de verdere voortgang van het project en de afhandeling van een aantal e-mails. Albanië lijkt ineens haast te hebben. Zou dat iets met de aanstaande verkiezingen te maken kunnen hebben...? Om 17.00 uur weer terug naar de ambassade: er is een receptie georganiseerd voor een aantal NGO's. Daar spreken we onder meer de voorzitter van de vereniging van Servische Officieren van Justitie. Ook hem peilen we nog eens inzake de steun voor het aanstaande wetsontwerp. Vrijdagochtend is ingeruimd voor een werksessie met het BES-project, (Bankruptcy and Enforcement Strengthening Activity), een Amerikaans ini-

tatief gericht op de hervorming van de faillissementswetgeving en, eveneens, het beslag- en executierecht.

WEEK 5: BULGARIJE

Deze week even geen BERP-bezoeken. Maandag en dinsdag op kantoor. Woensdag, als lid van de Raad van Toezicht van het CILC, een lunchbespreking in Den Haag. Donderdag 29 januari vertrek ik naar Bulgarije, voor een ander project dat nog ruim twee jaar zal lopen. Sofia lijkt inmiddels op een tweede huishaven: de afgelopen vier jaar ben ik, voor een Amerikaans project, zeker 25 keer op en neer gependeld naar Sofia. Het huidige project is daarvan een voortzetting en is met name gericht op versteviging van de belangrijkste pijlers onder een succesvolle transformatie naar een privaat systeem: ethiek, het tuchtrecht en monitoring- en control-mechanismen. Enkele maanden geleden heb ik op verzoek van de Bulgaarse Kamer van Gerechtsdeurwaarders al een commentaar geschreven op de nieuwe 'Code of Ethics', de Beroeps- en gedragsregels. Komende zaterdag zal er tijdens de Algemene Vergadering van de Bulgaarse Kamer gestemd worden over deze verordening. In de aanloop daar naartoe op vrijdagochtend een vergadering van het Steering Committee van dit project, met de President van de Kamer, de directeur van de Kamer, ondergetekende en onze lokale projectcoördinator. We bediscussieren een planning voor de komende maanden. 's Middags praten we verder met onze lokale projectcoördinator over een aantal organisatorische zaken. De voorzitter van de UIHJ, Jacques Isnard, zal eveneens aanwezig zijn op de Algemene Vergadering. Met hem besluiten we vrijdagavond af te spreken om hem bij te praten inzake onze werkzaamheden en planning. Zaterdagavond vliegen we weer terug naar Nederland.

Tsja en dan blijkt maar weer eens dat reizen ook zijn minder prettige kanten heeft: toen we aankwamen op de luchthaven van Sofia bleek dat mij het twijfelachtige genoeg ten deel was gevallen om kennis te maken met zakkenrollers: geen paspoort meer, enkele creditcards

en pinpassen weg. Snel alles laten blokkeren en toen op advies van de Nederlandse ambassade (toch wel handig die mobiele nummers op zaterdagmiddag) toch maar in het vliegtuig gestapt.

WEEK 6: PARIJS EN MONTENEGRO

De planning was dus om maandagochtend de Thalys naar Parijs te nemen. In plaats daarvan de hele zondag aan mijn presentatie zitten werken. Het is goed dat al dat internationale werk ook vriendschapsbanden scheidt: Mathieu Chardon, een Franse collega, neemt mijn presentatie over en ik kan maandag en dinsdag dus aangifte doen, verzekering regelen en zorgen dat ik dinsdag een paspoort heb.

Gelukkig alles op het laatste moment rond. Dus dinsdag weer inpakken want morgenvroeg wacht Montenegro... Om 05.00 uur gaat de wekker. Gekkenwerk? Misschien. Voor het geld zou ik het niet moeten doen, want met slechts vier exploten per dag zouden mijn verdiensten al hoger zijn. Gelukkig zien mijn beide compagnons binnen PVU Gerechtsdeurwaarders, Maurice Rietveld en Dennis Wilbrink, het belang in van dit werk. Net als mijn collega Leo Netten ben ik de komende weken nog vrijwel non-stop op reis – omdat ik hou van mijn vak en graag een steentje bijdraag aan de ontwikkeling daarvan waar ook ter wereld...

1. UIHJ, Union Internationale des Huissiers de Justice
2. CILC, het Centre for International Legal Cooperation in Den Haag

LESGEVEN EN WERKEN IN DE PRAKTIJK

Werken in de praktijk en lesgeven; een vreemde combinatie? Niet bij Hogeschool Utrecht. Mensen die midden in de praktijk staan, kunnen onze studenten nog veel leren over hoe het er werkelijk aan toegaat.

DOCENT PROCESRECHT (0,6-0,8 fte)

En voor wie uit het bedrijfsleven komt, biedt lesgeven een heel nieuwe ervaring. Zij merken dat werken met studenten enorm veel energie geeft. Want hoe bijzonder is het, om jonge mensen iets bij te brengen waar ze de rest van hun carrière wat aan zullen hebben? Zo verbindt HU de theorie met de praktijk van alledag.

Meer weten? Kijk op werkenbijhu.nl

Juridische aspecten van mediation 4e deel in de Mediationreeks

Hoe verhoudt mediation zich tot recht?

De meest gangbare aspecten van mediation komen aan bod. Daarnaast is er ook ruim aandacht voor klacht- en tuchtrecht en de verhouding van mediation tot andere vormen van conflictoplossing.

Helder en toegankelijk

Deze uitgave is geschreven in heldere taal en is toegankelijk voor zowel jurist als niet-jurist.

Juridische aantekening

Kennis van dit boek geeft u voldoende basis voor het verkrijgen van de juridische aantekening die vereist is voor deelname aan de mediationvoorzieningen die justitie organiseert.

15% korting bij een abonnement

Als u een abonnement neemt op deze reeks, ontvangt u alle delen met 15% korting. De nieuwe delen worden u automatisch toegestuurd.

www.sdu.nl/geschillenenbeslechting

Onder redactie van: mr. A.F.M. Brenninkmeijer, mr. M. Pel, dr. H.C.M. Prein
Auteurs: mr. E. Schutte en mr. J. Spierdijk, met medewerking van dr. A.F.M. Brenninkmeijer
Tweede druk ISBN: 978 90 12 11745 6
Prijs: € 31,- In abonnement: € 26,-

190-11/4

de snelste link naar uw vakgebied

Sdu UITGEVERS

Flanderijn ♦ Trainingen

Mogen wij ons even voorstellen?

Wij trainen, coachen, adviseren, ontwikkelen en implementeren. Wij werken voor u, met u en uw medewerkers. Op het gebied van Permanente Educatie bieden wij u het volgende aan:

Smartreading, dé unieke leesmethode om snel, efficiënt en met plezier te lezen

Datum: 16, 17 maart en 15 april 2009
8, 9 en 30 oktober 2009
Locatie: Flanderijn Trainingen Rotterdam
Tijd: 09.30 - 16.30 uur
Docent: K. van Rooijen
Investering: € 950,- p. p. ex. btw inclusief lunch en reader
PE punten: 9 (inclusief registratie).

Workshop Procederen in Incassozaken

Datum: 3 april 2009
Locatie: Flanderijn Trainingen Rotterdam
Tijd: 13.00 - 16.30 uur
Docent: mr. K. over de Vest
Investering: € 350,- p. p. ex. btw inclusief lunch en reader
PE punten: 3 (inclusief registratie).

Invordering op basis van de Invorderingswet 1990

Datum: 16 en 29 oktober 2009
4 en 18 december 2009
Locatie: Flanderijn Trainingen Rotterdam
Tijd: 09.30 - 16.30 uur
Docent: A. van der Korput
Investering: € 900,- p. p. ex. btw inclusief lunch en reader
PE punten: 10 (inclusief registratie).

Algemene wet bestuursrecht 4e Tranche

Datum: 23 oktober 2009
11 december 2009
Locatie: Flanderijn Trainingen Rotterdam
Tijd: 09.30 - 16.30 uur
Docent: mr. J. Landman
Investering: € 400,- p. p. ex. btw inclusief lunch en reader
PE punten: 6 (inclusief registratie).

Presenteren ter Terechting

Datum: najaar 2009
Locatie: Flanderijn Trainingen Rotterdam
Tijd: 09.30 - 17.00 uur
Docent: mr. K. over de Vest
Investering: € 750,- p. p. ex. btw inclusief lunch en reader
PE punten: (in behandeling).

Heeft u belangstelling in een training, meldt u zich dan snel aan!

Inschrijven via www.flanderijn-trainingen.nl.

Wij zijn in de mogelijkheid om diverse Permanente Educatie trainingen ook Incompany aan te bieden. Heeft u een vraag of wilt u graag persoonlijk advies, dan staan wij u graag te woord op 088 - 209 25 13.

Redactie:

dr. Alex Brenninkmeijer (hoofdredacteur)
prof. dr. Martin Euwema
mr. Lot van der Heijden-de Graaff
mr. Lenka Hora Adema
mr. Christy Hupkes
mr. Eveline Keulen-Mulder
mr. Fred Schonewille
drs. Lisette Sloots
mr. Jacqueline Spierdijk

Frequentie: 8 x per jaar

Prijs per jaar: €87,50 (excl. btw)

Prijs los nummer: €12,50 (excl. btw)

Bestelcode: TC

Tijdschrift Conflicthantering

Tijdschrift Conflicthantering (TC) is een uitgave van het Nederlands Mediation Instituut (NMI) en wordt door Sdu Uitgevers uitgegeven. Bij het tijdschrift ontvangen abonnees tweewekelijks per e-mail nieuws op het gebied van mediation. U hebt ook toegang tot het online archief van TC via www.tijdschriftconflicthantering.nl.

Voor wie bestemd?

Dit vaktijdschrift vormt een rijke informatiebron voor iedereen die geïnteresseerd is in mediation en conflict-hantering. Nieuwe ontwikkelingen, achtergronden, verdieping en discussie staan centraal. Auteurs en redactie presenteren in elk nummer een inblik in theorie en praktijk.

NMI Mediators ontvangen het tijdschrift gratis uit hoofde van hun registratie bij het NMI.

Bestel via www.sdu.nl/service of bel (070) 378 98 80

de snelste link naar uw vakgebied

Sdu UITGEVERS